



2 THESSALONICENZEN

2-3

De mens van de zonde, uitverkiezing en de verantwoordelijkheid van gelovigen binnen de gemeente.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-thessalonicenzen/2-3

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Rust en opname bij de wederkomst	4 min	5
2	De mens van de zonde en het Romeinse Rijk	5 min	7
3	Speculaties over een toekomstige antichrist	3 min	9
4	Antichrist, het beest en de kleine hoorn	2 min	10
5	De leer van een herleefd Romeins Rijk	4 min	11
6	Actualiteit als vervulling van profetieën	3 min	13
7	Vervolging door de kerkgeschiedenis heen	2 min	14
8	Angst als argument voor een vroege opname	3 min	15
9	Voorbereid op vervolging bij elke eindtijdleer	3 min	16
10	De gemeente als weerhouder van de wetteloze	2 min	18
11	Voringenomen uitleg en Bijbelvertaling	4 min	19
12	De afval en de kerk onder Constantijn	4 min	20
13	Van bisschop van Rome tot politieke macht	4 min	22
14	Petrus en het gezag van het pausdom	4 min	24

15	De calvinistische leer van uitverkiezing	5 min	26
16	Vrije wil en het reageren op God	5 min	28
17	Uitverkiezing op grond van Gods voorkennis	4 min	31
18	Rechtvaardiging, heiliging en verheerlijking	5 min	33
19	Uitgekozen tot uiteindelijke verheerlijking	5 min	36
20	Inwonende zonde en wandelen in de Geest	4 min	38
21	Het verschil tussen geloof en hoop	3 min	40
22	De heerlijkheid van Christus in gelovigen	3 min	42
23	Goede en slechte tradities	3 min	44
24	Apostolische en latere kerkelijke tradities	2 min	45
25	Troost door de hoop op Christus' komst	2 min	47
26	Gebed en bewaring voor de boze	2 min	48
27	Gods leiding naar liefde en volharding	4 min	50
28	Paulus' voorschriften over werken en eten	2 min	52
29	Spreeken met het gezag van Christus	4 min	53

30	Luiheid en leven op kosten van de gemeente	2 min	56
31	Werken en financiële steun voor predikers	7 min	57
32	Niet willen werken betekent niet eten	2 min	61
33	Gemeentetucht als liefdevolle terechtwijzing	6 min	62
	Om verder te lezen		66

1

Rust en opname bij de wederkomst

We gaan nu verder waar we gebleven waren met onze studie van 2 Thessalonicenzen. In de vorige lezing hebben we hoofdstuk 1 en het grootste deel van hoofdstuk 2 behandeld. In hoofdstuk 1 werd geen enkel onderwerp uitvoerig leerstellig behandeld, hoewel hoofdstuk 2 behoorlijk diepgaand werd. In hoofdstuk 1 zagen we dat Paulus ons bijna terloops een aanwijzing gaf over wanneer de opname plaatsvindt, zonder ook maar te proberen in te gaan op controverses over de eschatologie.

Als we zijn woorden in hoofdstuk 1, vers 7 en 8, gewoon nemen zoals ze er staan, gaf hij aan dat de gelovige zijn definitieve rust binnengaat bij zijn dood of bij de opname. Als je vóór de opname sterft, zul je dan de rust binnengaan, volgens het boek Openbaring. Volgens Jesaja 57:1 en 2 geldt:

De rechtvaardige komt om, en er is niemand die het ter harte neemt. De goedertieren mensen worden weggenomen, zonder dat er iemand op let dat de rechtvaardige weggenomen wordt vóór het onheil. Hij zal ingaan in de vrede; zij zullen rusten op hun slaapplekken, eenieder die in zijn oprechtheid wandelt.

JESAJA 57:1-2

Het is natuurlijk ook zo dat, als we niet sterven voordat de Heere komt, er bij de opname voor ons een einde komt aan de spanning en de vervolging waarmee we in deze wereld te maken hebben. Voor veel mensen vindt dit binnengaan in de rust dus plaats bij hun dood, maar voor anderen zal dat zijn wanneer Jezus terugkomt en de gemeente opneemt.

Maar Paulus zegt dat die gebeurtenis plaatsvindt:

en aan u die verdrukt wordt, samen met ons verlichting te geven bij de openbaring van de Heere Jezus vanuit de hemel met de engelen van Zijn kracht, wanneer Hij met vlammend vuur wraak oefent over hen die God niet kennen, en over hen die het Evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn.

2 THESSALONICENZEN 1:7-8

Met andere woorden, de zichtbare, tastbare verschijning van Christus ten oordeel aan het einde van de wereld is het moment waarop we volgens Paulus verwachten verlost te worden van de huidige spanning door vervolging enzovoort. Hij ziet de opname dus niet als iets wat op een ander moment plaatsvindt, maar op hetzelfde moment.

Hij gaat wel in op het vraagstuk van de opname in het tweede hoofdstuk van 2 Thessalonicenzen. Hij brengt ter sprake dat iedereen die denkt dat de dag van de Heere al gekomen is, zich behoorlijk vergist, omdat er eerst een aantal dingen moet gebeuren. Hij zegt:

En wij vragen u dringend, broeders, met betrekking tot de komst van onze Heere Jezus Christus en onze vereniging met Hem,

2 THESSALONICENZEN 2:1

Ik heb geopperd dat het mogelijk is dat de uitdrukking niet naar de opname verwijst, maar naar iets wat meer lijkt op de onderlinge gemeenschap van gelovigen die samenkomen.

[Vertalersnoot: De spreker gebruikt een Engelse vertaling met 'ons samenkomen tot Hem', waar de HSV 'onze vereniging met Hem' heeft.]

Maar gezien het verband lijkt het erop dat zij zijn uitspraak zouden hebben opgevat als een verwijzing naar ons samenkomen om de Heere in de lucht te ontmoeten bij de komst van de Heere. Hij heeft het immers over eschatologie, en in de eerste brief aan

deze zelfde mensen had hij onderwijs over de opname gegeven. Hij zegt dat dit niet kan gebeuren voordat eerst bepaalde andere dingen gebeuren. Er moet een afval, of een apostasie, plaatsvinden, en de mens van de zonde moet geopenbaard worden.

2

De mens van de zonde en het Romeinse Rijk

De vorige keer heb ik vrij uitvoerig gesproken over de mens van de zonde en de verschillende pogingen die zijn gedaan om vast te stellen wie de mens van de zonde is. En ook over het daarmee samenhangende probleem: vaststellen wat de opkomst van de mens van de zonde tegenhoudt. Want Paulus sprak heel vaag over beide kwesties. Hij zei dat er iemand wordt verwacht die de mens van de zonde wordt genoemd. Deze uitdrukking komt nergens anders in de Bijbel voor. Daarom moeten we ons afvragen: als er elders in de Bijbel onderwijs over de mens van de zonde staat, op welke passages zinspeelde Paulus dan?

Mijn conclusie was, en ik denk dat de meeste commentatoren het daarmee eens zouden zijn, ongeacht hun eschatologie, dat hij in elk geval Daniël hoofdstuk 7 in gedachten heeft. Eenvoudigweg omdat wat daar over de kleine hoorn wordt gezegd zo sterk overeenkomt met wat Paulus over de mens van de zonde zegt. Als je bovendien kijkt naar het tijdstip waarop de kleine hoorn in Daniël 7 verschijnt, komt hij op uit het Romeinse Rijk, uit het vierde beest, en kennelijk op de puinhopen van het vierde beest. Voor Paulus zou dit iets zijn waar hij naar uitzag als iets wat mogelijk heel dichtbij was. Paulus en zijn generatie leefden natuurlijk tijdens de heerschappij van het vierde beest en zouden daarom de komst van de kleine hoorn op de puinhopen van het Romeinse Rijk verwachten.

Ik heb je verteld dat er weliswaar veel interpretaties van zijn, maar dat alle vroegste christelijke schrijvers uit de eerste drie eeuwen van de kerk, met andere woorden de kerkvaders, en alle hervormers het hierover eens waren: de aanwezigheid van het Romeinse Rijk hield de opkomst van de mens van de zonde tegen. En bij de val van het Romeinse Rijk zou deze kleine hoorn, of de mens van de zonde, opkomen.

Vooral de hervormers wezen aan wie die mens van de zonde was. Ze gaven aan dat ze geloofden dat deze voorspelling was uitgekomen, dat er bij de val van het Romeinse Rijk iets ontstond wat we een stelsel zouden moeten noemen. Wanneer we spreken over het pausdom als mogelijk de mens van de zonde, zeggen sommige mensen: ‘Waarom zou het pausdom een mens worden genoemd, enkelvoud, terwijl er in werkelijkheid vele tientallen of honderden pausen zijn geweest?’ Maar het lichaam van Christus wordt een mens genoemd. Paulus zegt in Efeze 2:15:

heeft Hij de vijandschap in Zijn vlees tenietgedaan, namelijk de wet van de geboden, die uit bepalingen bestond, opdat Hij die twee in Zichzelf tot één nieuwe mens zou scheppen en zo vrede zou maken,

EFEZE 2:15

Daarmee wordt de gemeente bedoeld. Efeze 2:15. Het samenbrengen van gelovige Joden en heidenen in één lichaam wordt een nieuwe mens genoemd.

Hoewel niet iedereen het hierin met me eens zal zijn, lijkt het mij dat Paulus over het collectieve lichaam van Adam spreekt als een mens, als de oude mens. Natuurlijk bestaan er onder evangelische christenen verschillende opvattingen over wat er met de oude mens en de nieuwe mens wordt bedoeld. Maar er kan weinig twijfel over bestaan wat Paulus met de nieuwe mens bedoelt, omdat hij die in Efeze 2:15 heel duidelijk heeft aangeduid als het lichaam van Christus. Wat de oude mens betreft, blijven er verschillende opvattingen bestaan. Maar in het licht van alle gegevens lijkt het mij dat de oude mens een verwijzing is naar het collectieve lichaam van Adam.

Met andere woorden, Paulus is er niet onbekend mee, en ook wij zouden er niet onbekend mee moeten zijn, dat Paulus de term ‘mens’ gebruikt om te verwijzen naar een collectief dat uit vele afzonderlijke personen bestaat, of naar een categorie mensen. Daarom is het in elk geval niet onmogelijk dat Paulus, toen hij over de mens der zonde sprak, niet zozeer aan één afzonderlijk mens dacht. Hij kan hebben gedacht aan een groep mensen, of een categorie mensen, of een verbonden geheel van mensen die elkaar in een bepaalde positie of een bepaald ambt zouden opvolgen. De reformatoren hadden er in elk geval geen moeite mee om het zo te begrijpen. Of ze

gelijk hadden of niet, daar kunnen we, zoals ik al zei, niet echt honderd procent zeker van zijn. Maar we moeten de aanwijzingen voor die opvatting afwegen tegen die voor andere mogelijke opvattingen.

3

Speculaties over een toekomstige antichrist

Ik zei dat een van de opvattingen was dat de belemmering voor de opkomst van de mens der zonde de aartsengel Michaël is en was. Ik heb sommige mensen dat horen onderwijzen op grond van Daniël 12:1 en 2. De meeste van deze mensen vatten de mens der zonde op als een antichrist van de laatste dagen die nog in de toekomst zal opstaan. Dat wil zeggen, mensen uit deze groep hebben hem door de jaren heen, op verschillende momenten, geïdentificeerd als Napoleon, Hitler, Mussolini. Al deze mensen en nog vele anderen zijn als de mens der zonde aangewezen door verschillende christenen. Zij verwachten in de laatste dagen een afzonderlijke persoon die een werelddictator zal zijn en die zich tegen Christus zal keren.

In recentere tijden zijn er christelijke schrijvers geweest die boeken hebben gepubliceerd waarin ze Henry Kissinger aanwezen als de antichrist, de mens der zonde. Natuurlijk zouden nog maar heel weinig mensen die opvatting aanhangen. Maar toen Kissinger erg populair was, waren er sommigen die dachten dat hij die rol heel goed zou kunnen vervullen. Er is een tijd geweest waarin de geluidsbanden van een bepaalde leraar over de hele wereld werden verspreid, waarop werd gezegd dat Jimmy Carter de mens der zonde was.

Ik twijfel er niet aan dat sommige mensen onlangs dachten dat Saddam Hoessein misschien de mens der zonde was, of iets dergelijks. Tijdens de Golfcrisis werd er uiteraard veel gespeculeerd over de rol van Saddam Hoessein. Ik weet niet of ik ooit iemand heb horen zeggen dat hij de antichrist is, maar dat speelde zeker ergens in het achterhoofd van sommige mensen. En het zou me niet verbazen als bepaalde mensen dat gewoon openlijk hebben gezegd. Historisch gezien is het niet ongebruikelijk geweest dat christenen openlijk zeiden: 'Dit is hem.' En dan hadden ze uitvoerige

wiskundige berekeningen om te bewijzen dat de naam van die persoon op de een of andere manier als 666 kon worden opgevat, als je die in het Arabisch nam en achterstevoren spelde.

Je moet de Sanskrietversie van zijn naam nemen en die met drie vermenigvuldigen, min zeven, want dat zijn allebei — en als je zeven van drie aftrekt, krijg je min vier, en dan moet je — nou ja, wat dan ook. Dit is de manier waarop sommige Bijbelleraren de tekst het liefst behandelen. Ik persoonlijk niet. Ik vind dat niet verantwoord, en ik geloof niet dat de argumenten voor een toekomstige antichrist sterk zijn.

Als je zegt: ‘Zeg je dat er geen antichrist zal komen?’ Dat kan ik niet zeggen. Hoe kan ik dat weten? Het enige wat ik zeg, is dat ik er niet van overtuigd ben dat de verzen die worden gebruikt om te bewijzen dat er een toekomstige antichrist komt, dat ook leren. Ik kan zeker niet uitsluiten dat er in onze tijd of in een toekomstige tijd een persoon zou kunnen zijn die wereldmacht verwerft, zich tegen de kerk verzet en de kerk vervolgt. Ik wil je geen valse hoop geven dat er niet zo iemand zal zijn. Misschien komt die er wel, misschien ook niet. Het enige wat ik kan zeggen, is dat ik niet weet of de Bijbel leert dat er zo iemand komt.

4

Antichrist, het beest en de kleine hoorn

Als je nadenkt over het onderwerp antichrist, dan wordt, zoals ik al zei, om te beginnen het woord antichrist alleen in algemene zin gebruikt, en alleen in de brieven 1 Johannes en 2 Johannes. Buiten die brieven vind je het woord antichrist nergens in de Bijbel. En op beide plaatsen vind je het alleen in algemene zin gebruikt:

Wie is de leugenaar anders dan hij die loochent dat Jezus de Christus is? Dat is de antichrist, die de Vader en de Zoon loochent.

1 JOHANNES 2:22

Het woord antichrist wordt in de Bijbel nooit gebruikt als een specifieke aanduiding voor één persoon. Die term leert niet dat er een toekomstige antichrist komt. Vaak denkt men dat het beest uit Openbaring de antichrist is. En zoals ik al zei, zijn er veel betere redenen om het beest uit Openbaring te identificeren als een stelsel of een volk. Eenvoudigweg omdat de beeldspraak is ontleend aan Daniël hoofdstuk 7, waar alle vier de beesten in dat hoofdstuk volken vertegenwoordigen in plaats van afzonderlijke personen. Zelfs de aanwijzingen binnen Openbaring zouden wijzen op een volk of een groep, niet op een mens.

Het beest wordt vaak gebruikt. Dan heb je natuurlijk de kleine hoorn van Daniël 7 en de kleine hoorn van Daniël 8. Er zijn twee verschillende kleine hoorns in Daniël. Gewoonlijk wordt die in Daniël 7 als de antichrist beschouwd. In hoofdstuk 8 is de kleine hoorn duidelijk Antiochus Epiphanes, een man die in de tweede eeuw voor Christus opkwam en ten val kwam, en van wie de komst niet meer wordt verwacht. Maar in Daniël 7 is de kleine hoorn degene van wie we hebben gezegd dat hij waarschijnlijk dezelfde is als degene over wie Paulus sprak als de mens der zonde. Wie denkt dat de mens der zonde een toekomstige antichrist is, zou hetzelfde zeggen over de kleine hoorn van Daniël.

5

De leer van een herleefd Romeins Rijk

Maar hoe rechtvaardigen ze dit? Hoe kunnen ze zeggen dat de kleine hoorn van Daniël een toekomstige antichrist is, terwijl het heel duidelijk is dat hij uit het Romeinse Rijk opkomt, en het Romeinse Rijk verdwenen is? Wel, het standpunt van de aanhangers van de bedelingenleer — ik noem hen alleen omdat hun leer over dit onderwerp zich onderscheidt — is dat er in de laatste dagen een herleefd Romeins Rijk zal zijn, waaruit de mens der zonde zal opkomen.

Waarom geloven ze dit? Omdat het heel duidelijk is dat de kleine hoorn uit het Romeinse Rijk opkomt. Omdat ze niet geloven dat hij in het verleden is opgekomen, en er vandaag geen Romeins Rijk is, moeten ze zonder Bijbelse gronden veronderstellen dat het Romeinse Rijk zal herleven. En uit dit herleeft Romeinse Rijk zal hij komen.

Sommigen van jullie hebben dit idee waarschijnlijk weleens gehoord. Het boek van Hal Lindsey, *The Late Great Planet Earth*, waarvan meer dan twintig miljoen exemplaren zijn verkocht, heeft zijn weg gevonden naar de meeste christelijke huishoudens en is zelfs in niet-christelijke boekwinkels verkrijgbaar. Het heeft grote invloed gehad op het denken van christenen. Hij onderwees de bedelingenleer, en een van de uitgangspunten van zijn boek was dat er een herleefd Romeins Rijk is, en dat dit vereenzelvigd moet worden met de Europese Economische Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Markt enzovoort.

Aanhangers van de bedelingenleer zeggen dit nog steeds, hoewel er, toen het boek van Hal Lindsey uitkwam, maar zeven landen bij de Gemeenschappelijke Markt waren aangesloten. Volgens zijn uitleg moesten het er tien zijn, en nog drie hadden een aanvraag ingediend om toe te treden. ‘O, kijk, zeven plus drie, dat maakt tien. Dat klopt. Dat is het herleefde Romeinse Rijk van tien landen.’ Maar uiteindelijk traden er in totaal dertien landen toe. Nu hebben ze daar een verklaring voor gevonden: ‘O, dertien, dat is nu het juiste aantal, want de kleine hoorn moet er drie uitrukken, en dan komt het aantal weer op tien’, enzovoort. Als het boven de dertien komt, weet ik niet precies wat ze daarmee gaan doen.

Ik herinner me dat ik als kind een boek las dat mijn vader had. Het was geschreven door een leraar op het gebied van Bijbelse profetie, een aanhanger van de bedelingenleer, die tussen de Eerste en de Tweede Wereldoorlog schreef. Die historische periode staat me niet zo helder voor de geest, maar blijkbaar was er na de Eerste Wereldoorlog een of andere volkenbond — misschien was het zelfs de Volkenbond, ik weet het niet — een groep landen in Europa met dertien lidstaten.

Ik herinner me een boek dat door een aanhanger van de bedelingenleer was geschreven. Ik zal zijn naam niet noemen, maar ik weet zijn naam nog wel. Mijn vader had het in zijn boekenkast staan, en ik las het als kind. Hij wees deze groep landen, die alleen tussen de Eerste en de Tweede Wereldoorlog bestond en nu niet meer bestaat, aan als het verbond van tien landen van het herleefde Romeinse Rijk dat aanhangers van de bedelingenleer verwachten.

In zijn boek zei hij: ‘Nu besef ik dat mijn lezer misschien zal tegenwerpen dat de Bijbel spreekt over een verbond van tien landen, terwijl deze specifieke coalitie uit dertien landen bestaat.’ Hij zegt: ‘Maar dat is nu juist het duivelse eraan. De duivel wil niet dat we het herkennen als het verbond van tien landen uit de Bijbel, dus heeft hij er dertien landen van gemaakt in plaats van tien.’

6

Actualiteit als vervulling van profetieën

Nou, het laat gewoon zien hoe bereid aanhangers van de bedelingenleer zijn om de Schrift en de actualiteit te manipuleren, zodat alles op welke manier dan ook passend wordt gemaakt. Ik geloof dat ik eerder heb genoemd dat aanhangers van de bedelingenleer, voordat de Sovjet-Unie uiteenviel, gewoonlijk zeiden dat de macht en de kracht van het communistische systeem in Rusland een duidelijke vervulling waren van bepaalde profetieën. Volgens hun uitleg stonden die in de Bijbel en gingen ze over Rusland. Maar nu de Sovjet-Unie uiteen is gevallen, en geen van die landen ook maar een ernstige bedreiging zou kunnen vormen voor de Verenigde Staten of voor de wereldvrede, of waarschijnlijk zelfs voor Israël, zeiden ze: ‘Ah, dit past volmaakt in ons begrip van de profetie.’ Ze hadden het nooit voorzien. Hun profetische systeem had het uiteenvallen van de Sovjet-Unie nooit voorzien. Ik heb nooit een boek over de bedelingenleer van vóór 1990 gelezen dat ook maar de geringste voorspelling deed dat de Sovjet-Unie uiteen zou moeten vallen. Maar zodra het gebeurde, zeiden alle leraren van de bedelingenleer op de radio: ‘Dit is precies wat er volgens de profetie zou gaan gebeuren.’ Het punt is dat ze nooit wisten dat de profetie zei dat het zou gebeuren, totdat het gebeurde. Dat maakt profetie niet erg nuttig, lijkt me, want je weet toch pas wat die betekent nadat die vervuld is.

Maar waar het om gaat is: welke profetie werd hierdoor vervuld? Ze zullen er wel een vinden. Ze kunnen altijd wel iets vinden en de actualiteit daar op de een of andere manier in persen. Want ze houden zo sterk vast aan de overtuiging dat we op de een of andere manier in de laatste dagen moeten leven, dat de komst van de Heere elk

ogenblik moet plaatsvinden, en dat we in de gebeurtenissen van deze tijd enig bewijs daarvoor moeten kunnen vinden. Dit komt op mij niet over als een verantwoorde omgang met de Bijbel.

Het geloof in een toekomstige antichrist wordt gewoonlijk met dat kamp vereenzelvigd: dat de mens van de zonde over wie Paulus spreekt, de kleine hoorn van Daniël, bij een toekomstig hersteld Romeins Rijk van de laatste dagen hoort, enzovoort. Het is een individu dat een werelddictator zal zijn en christenen zal vervolgen, enzovoort. Die opvatting komt naar mijn idee voort uit wat ik niet als een erg verantwoorde omgang met de Bijbel zou beschouwen. Ik neig niet langer naar die opvatting.

7

Vervolging door de kerkgeschiedenis heen

Tegelijkertijd wil ik niet de indruk wekken dat je nu kunt zeggen: ‘Tjonge, ik begon bang te worden voor die antichrist. Nu lijkt het erop dat, als de Bijbel niet zegt dat er een toekomstige antichrist is, het wel goed met ons zal komen.’ Reken daar niet op. Door de hele kerkgeschiedenis heen is de gemeente door antichristen vervolgd. Zeventig jaar lang werd de gemeente in Rusland vervolgd. Tweehonderd jaar lang werd de gemeente door Romeinse keizers vervolgd. Duizend jaar lang werden de christenen door het pausdom vervolgd. Zowel christenen als Joden werden in nazi-Duitsland vervolgd. In moslimlanden worden christenen nog steeds vervolgd en soms gedood. Of er nu wel of geen toekomstige antichrist komt, ik zie niet in hoe dat ook maar enig verschil maakt voor het lot van christenen.

Zoveel westerse christenen die nooit iets van vervolging hebben meegemaakt, zijn gaan aannemen dat vervolging iets vreemds en ongewoons is. Een wrede en ongebruikelijke straf waarvan God nooit zou toelaten dat die Zijn volk treft. Dat komt doordat we hier in een soort vervorming van tijd en ruimte leven. We hebben geen voeling met de wereld en geen voeling met de geschiedenis. Er heeft nog nooit iemand geprobeerd ons te doden. Er is niemand bij ons aan de deur gekomen om onze

kinderen mee te nemen en in instellingen onder te brengen om hun het communisme bij te brengen, en ons naar psychiatrische inrichtingen af te voeren omdat we in God geloven. We hebben ons nooit hoeven verbergen om samenkomsten te houden.

Dus alleen al het vooruitzicht van een tijd waarin we vervolgd zouden worden, roept de reactie op: 'O, God zou nooit kunnen toelaten dat dat gebeurt. We moeten toch zeker eerst opgenomen worden voordat dat gebeurt.' Het is gewoon een opvatting die geen voeling heeft met de werkelijkheid. Ze heeft gewoon geen voeling met de werkelijkheid. De werkelijkheid is dat christenen altijd vervolgd zijn. De marteldood is door de hele kerkgeschiedenis heen een veelvoorkomend verschijnsel geweest. De situatie waarin wij leven is iets heel ongewoons, een luchtbel, een klein plekje in de wereld waar de afgelopen paar honderd jaar geen vervolging van christenen is geweest. Omdat we ons hele leven binnen die luchtbel hebben geleefd, zijn we gaan denken dat wij op de een of andere manier van vervolging vrijgesteld zouden moeten zijn, en dat het vreemd is als mensen vervolgd worden.

8

Angst als argument voor een vroege opname

Maar wat ik wil zeggen, is dat veel mensen, vooral Amerikaanse christenen, doodsbang worden als ze horen dat ik niet geloof in een opname vóór de grote verdrukking. Want ze gaan ervan uit dat er een grote verdrukking en een antichrist komen, en dat hij godvrezende mensen zal vervolgen en doden. Als wij er op dat moment toevallig zijn, zal hij ons doden. Ze denken: 'O, God zou nooit kunnen toelaten dat dat gebeurt. God zou nooit toelaten dat Zijn volk door slechteriken wordt gedood.' Dat is blijkbaar echt wat deze mensen denken.

De meeste mensen die voor een opname vóór de grote verdrukking pleiten, redeneren vanuit hun emoties, niet vanuit de Bijbel. Dat weet je als je hun argumenten kent. Er is geen Bijbeltekst die een opname vóór de grote verdrukking leert. Er zijn een aantal teksten die het volstrekt onmogelijk lijken te maken om in een opname vóór de grote verdrukking te geloven. Maar blijkbaar kun je iets uit zijn verband halen en het laten zeggen wat je maar wilt, als je maar een voldoende sterke emotionele reden hebt om eraan vast te houden.

Mensen houden emotioneel zo sterk vast aan het idee van een opname vóór de grote verdrukking omdat ze bang zijn. Ze denken dat God ons hier weg moet halen voordat het echt moeilijk wordt. God zou niet willen dat we door diepe wateren en vervolging heen gaan. Misschien moeten we ons leven afleggen, misschien zelfs ons huis en ons werk verliezen, enzovoort — onze manier van leven. Maar zoals ik al zei, daarmee negeer je eenvoudigweg de werkelijkheid en de geschiedenis.

Als iets wat ik heb gezegd je ertoe heeft gebracht te zeggen: ‘Nou, misschien is er geen toekomstige antichrist’, dan betekent dat op geen enkele manier dat de gemeente niet vervolgd zal worden of dat jij niet als martelaar zult hoeven sterven, of wat dan ook. Ook al zie ik in de Bijbel geen leer dat er in de toekomst een man zal zijn die over de hele wereld zal heersen en de christenen over de hele wereld zal vervolgen, dat betekent niet dat er in de toekomst geen tijd zal komen waarin er nergens een veilige plek is. De meeste landen ter wereld hebben in de loop van de geschiedenis christenen vervolgd. En dat zou gemakkelijk overal ter wereld het geval kunnen worden, of er nu een werelddictator is of niet. We moeten dus voorbereid zijn op verdrukking. We moeten voorbereid zijn op de marteldood, ongeacht onze eschatologie.

9

Vorbereid op vervolging bij elke eindtijdleer

Postmillennialisten geloven dat de wereld steeds beter zal worden. Uiteindelijk zal de hele wereld gekerstend worden en zal het voor christenen een nirwana op aarde zijn. Zelfs als ik dat geloofde, zou ik geen enkele garantie hebben dat die utopie tijdens mijn leven zal aanbreken. Als ik geloofde in dit postmillennialistische idee dat alles fantastisch zal zijn vlak voordat Jezus terugkomt, is er nog steeds geen garantie dat dat binnen de komende eeuw of twee gebeurt. Ik zou nog steeds kunnen leven en sterven in een periode van vervolging voordat iets daarvan begint te gebeuren. Wat je eschatologie ook is, je moet erop voorbereid zijn vervolging te ondergaan. Daarom maakt geloof in een grote verdrukking of in een antichrist of in een opname vóór de grote verdrukking of geen opname vóór de grote verdrukking in dat opzicht werkelijk geen verschil. Wat maakt het uit?

Toen ik wel geloofde in de grote verdrukking en een antichrist, en toen ik dacht dat de Bijbel dat leerde, zelfs toen ik geloofde in een opname vóór de grote verdrukking, was dat nooit uit angst om de grote verdrukking te moeten doormaken. Toen ik uiteindelijk mijn opvattingen veranderde en ging geloven in een opname na de grote verdrukking, bracht dat voor mij geen emotionele verandering met zich mee, zo van: ‘O jee, nu moet ik me schrap zetten voor vervolging, want ik ga de grote verdrukking meemaken.’ Toen ik geloofde in een opname vóór de grote verdrukking, was ik voorbereid op vervolging. Ik las met groot genoegen boeken zoals Foxe's Book of Martyrs, en ik las met groot genoegen het verhaal van Richard Wurmbrand. Ik dacht: ‘Misschien ga ik wel als zendeling achter het IJzeren Gordijn werken en sterf ik misschien in de gevangenis en word ik gemarteld en dat soort dingen.’ Dat dacht ik echt. Ik geloofde oprecht dat de gemeente vóór de grote verdrukking opgenomen zou worden. Maar ik was bereid om als martelaar te sterven.

Toen ik later begon te denken dat we de grote verdrukking zouden doormaken, maakte dat voor mij werkelijk geen verschil. Nou en? Wat is het verschil tussen deze vermeende grote verdrukking doormaken en als martelaar sterven, of naar China gaan en als martelaar sterven? Voor de christenen die onder Mao Tse-Tung leefden, had het net zo goed de grote verdrukking kunnen zijn. Hij had net zo goed de antichrist kunnen zijn. Wat zou welke antichrist dan ook kunnen doen dat erger is dan wat er gedaan is? We moeten de dingen dus in perspectief blijven zien.

Ik geloof niet dat er enige passage in de Schrift is die duidelijk leert dat er een toekomstige antichrist is die over de wereld zal heersen. Maar dat betekent niet dat al de meest afschuwelijke dingen die je je kunt voorstellen, die onder een antichrist zouden kunnen gebeuren, niet zullen gebeuren. Ze kunnen gebeuren, met of zonder een werelddictator, ze kunnen gebeuren. We moeten dus in elk geval op het ergste voorbereid zijn.

10

De gemeente als weerhouder van de wetteloze

De uitleg van 2 Thessalonicenzen hoofdstuk 2 die je het vaakst hoort, is de uitleg vanuit de bedelingenleer. Die gaat er dus van uit dat de antichrist, of de mens van de zonde, een toekomstige individuele antichrist is, en dat de aanwezigheid van de gemeente in de wereld zijn opkomst tegenhoudt. Dat is de opvatting die ik vroeger had. Toen ik in een opname vóór de grote verdrukking geloofde, had ik namelijk een lijst met bewijsteksten. En deze tekst en nog één andere waren naar mijn mening de overtuigendste bewijsteksten voor een opname vóór de grote verdrukking. Ik dacht gewoon: hoe kun je hier omheen?

Want het geheimenis van de wetteloosheid is al werkzaam. Alleen is er iemand die hem nu weerhoudt, totdat hij uit het midden verdwenen is. En dan zal de wetteloze geopenbaard worden. De Heere zal hem verteren door de Geest van Zijn mond en hem tenietdoen door de verschijning bij Zijn komst;

2 THESSALONICENZEN 2:7-8

En mij werd verteld dat de enige zinnige uitleg is dat het de gemeente is, of de Heilige Geest in de gemeente, die de opkomst van de mens van de zonde tegenhoudt.

Als je daarvan uitgaat, is het dus heel duidelijk dat de mens van de zonde niet kan opkomen zolang de gemeente of de Heilige Geest hier in de gemeente is. Daarom moet de gemeente uiteraard eerst opgenomen worden voordat de mens van de zonde kan opkomen. En dat is wat je vaak zult horen als een uitleg die als vanzelfsprekend wordt aangenomen. Veel mensen hebben nooit een andere uitleg gehoord dan dat de gemeente datgene is wat hem tegenhoudt.

11

Vooringenomen uitleg en Bijbelvertaling

Deze Bijbel is trouwens een goede Bijbel, alleen staan er een paar aantekeningen in die vanuit de bedelingenleer zijn geschreven. Ik bekeek daarin 2 Thessalonicenzen, en in zijn aantekeningen bij 2 Thessalonicenzen suggereert de auteur niet eens dat er ook andere uitleggingen bestaan. Hij zegt gewoon: ‘Paulus heeft het over de gemeente, de Heilige Geest in de gemeente, als datgene wat de opkomst van de mens van de zonde tegenhoudt.’ Hij spreekt niet rechtstreeks over de opname, maar hij heeft het wel over de noodzaak om de weerhoudende kracht van de Heilige Geest uit de weg te ruimen. En hij doet alsof de enige denkbare uitleg van deze passage is dat het de Heilige Geest is Die de opkomst van de mens van de zonde tegenhoudt.

Wat mij betreft is dat geen vakkundig onderwijs. Die man heeft ongetwijfeld een Bijbelschoolopleiding gevolgd. Hij is gepromoveerd in de theologie. Hij moet weten dat er ook andere opvattingen bestaan. Hoe kan iemand een theologische opleiding doorlopen en in de theologie promoveren zonder te weten dat christenen door de geschiedenis heen altijd een andere opvatting hebben gehad dan deze? Wat mij betreft staat het een man vrij om elke opvatting te kiezen die hij zinnig vindt. Ik verwijt hem niet dat hij de opvatting heeft die hij heeft. Ik ben het niet met hem eens. Ik denk niet dat het de beste uitleg van de passage is. Maar wat verkeerd is, is dat hij die presenteert alsof het de enige opvatting is die christenen ooit hebben gehad.

Dat is zo vaak het geval bij de mensen op de radio en de boeken die door aanhangers van de bedelingenleer worden geschreven. Als ze zouden zeggen: ‘Dit zijn al die verschillende opvattingen, en wij geven de voorkeur aan de opvatting van de bedelingenleer, omdat die in het licht van deze Schriftgedeelten logischer is, en wij vinden dat die beter bij de gegevens past’, dan zou ik daar respect voor kunnen hebben. Dat zou ik echt kunnen. Ik zou het daar met respect mee oneens kunnen zijn en zeggen: ‘Nou, goed, alle succes ermee. Ik kom tot andere conclusies dan jij, maar dat is prima.’ Maar wat mij zorgen baart, is dat ze bijna verbergen dat de meerderheid van de christenen door de geschiedenis heen het met hen oneens is geweest, en dat ze de media zo ongeveer monopoliseren. Daardoor vraag ik me af wat hun beweegredenen zijn.

De New King James vertaalt het met een vooringenomenheid:

‘Alleen Hij Die nu weerhoudt, totdat Hij uit de weg geruimd wordt.’ Het Engelse voornaamwoord ‘He’ is op beide plaatsen met een hoofdletter geschreven.

Daar zit die vooringenomenheid al. De vertaling van de New King James is vooringenomen ten gunste van het premillennialisme, en mogelijk ook van de bedelingenleer. Je moet beseffen dat tegenwoordig elke Bijbelvertaling, afgezien van de oude Luthervertaling of Phillips of iets dergelijks, door commissies wordt uitgebracht. De Bijbels die nu vertaald worden, de nieuwe dus. Meestal werkt er een commissie aan elk Bijbelboek. De specifieke theologie van degene die voorzitter van die commissie is, zal beslist doorwerken in de manier waarop ze dat boek interpreteren.

Het is mogelijk dat sommige gedeelten van de New King James geen steun bieden voor een opname vóór de grote verdrukking. Maar het lijkt duidelijk dat degene die de commissie voor 2 Thessalonicenzen leidde, een aanhanger van de bedelingenleer was. Dus schrijft hij het voornaamwoord ‘He’ met een hoofdletter, vanuit de aanname dat Degene die het tegenhoudt God of de Heilige Geest is. Dat is geen onmogelijke gedachte, maar het staat beslist nog lang niet vast.

12

De afval en de kerk onder Constantijn

‘Je sprak over de mens van de zonde, maar je noemde ook de afval. Plaats je die beide in dezelfde tijd?’

Dank je. Ik was van plan iets over de afval te zeggen, maar ik liet me meeslepen door de mens van de zonde. Daar ben ik nooit echt op ingegaan. Paulus vermeldt dat de afval plaatsvindt. Hij zegt niet dat die plaatsvindt voordat de mens van de zonde opkomt, maar zoals hij het opsomt, klinkt het wel zo. Het klinkt alsof er een afval plaatsvindt waaruit de mens van de zonde voortkomt.

Stel nu eens, bij wijze van veronderstelling, dat we de opvatting van de reformatoren zouden aanhouden, dat de mens van de zonde inderdaad verwees naar de opkomst van het pausdom. Dan zou het niet moeilijk zijn om vast te stellen wat de afval was. Uit de kerkgeschiedenis zul je ontdekken dat het pausdom in de vierde en vijfde eeuw opkwam op een verontreinigd fundament van de kerk. Dat waren de eeuwen waarin het pausdom nog niet aan de macht was, maar als instelling in opkomst was. De kerk begon menselijke overleveringen in de plaats van de Schrift te stellen, en leerstellingen die de apostelen niet onderwezen hadden, werden gevestigde praktijken.

De meeste mensen die vertrouwd zijn met de kerkgeschiedenis, geloven dat er een algemene afval van de zuiverheid van het Evangelie was, vooral in de dagen van Constantijn. Dat zou dus het begin van de vierde eeuw zijn. Als je die periode helemaal niet kent, herinner je je misschien dat tot aan Constantijn, die een Romeinse keizer was, tien belangrijke Romeinse keizers de gemeente zwaar vervolgden. Dat hield de gemeente tamelijk zuiver. Wanneer de gemeente zwaar vervolgd wordt, sluiten mensen zich er niet bij aan als bij een gezelligheidsvereniging. Ze sluiten zich alleen aan als ze werkelijk geloven, als ze werkelijk toegewijd zijn, als ze werkelijk bereid zijn hun leven te geven.

Wanneer je vervolging hebt en een gemeente die standhoudt, dan is die gemeente die standhoudt tamelijk zuiver in haar beweegredenen en meestal, bij voorkeur, in haar leer. In die eerste jaren was dat in vrij hoge mate zo. Toen Constantijn aan de macht kwam, was hij de Romeinse keizer. Hij kreeg een visioen dat hij uitlegde als aanwijzingen van God om zijn vijanden door de kracht van het kruis te overwinnen. Hij beleeft dat hij zich tot het christendom had bekeerd. De meeste historici zouden gewoon zeggen dat hij tot het christendom bekeerd was, maar dat hangt ervan af wat je christendom noemt. Rond de tijd van Constantijn begon de betekenis van het woord 'christendom' onduidelijk te worden.

Wat maakt iemand tot een christen? Natuurlijk was je tot die tijd een christen als je bij de gemeente hoorde. Want je zou in tijden van vervolging niet bij de gemeente horen, tenzij je werkelijk een christen was. Je zou geen reden hebben om erbij te horen, tenzij je de Heere werkelijk liefhad. Daarom ging men het horen bij de gemeente gelijkstellen aan christen zijn, en in de eerste paar eeuwen was dat terecht. Maar in de dagen van

Constantijn werd de kerk een instituut, omdat hij het christendom tot een wettige godsdienst maakte. Uiteindelijk werd het de officiële godsdienst van het Romeinse Rijk. Vrijwel iedereen hoorde bij de kerk, bekeerd of niet. Je hoefde er geen prijs voor te betalen. Al heel snel ging men het Koninkrijk van God met het Romeinse Rijk vereenzelvigen. Zo krijg je een periode van het Heilige Roomse Rijk waarin de doelstellingen van het Koninkrijk van God vanuit de politiek werden uitgelegd. De kruistochten en dat soort dingen kwamen daar later uit voort. Het idee was dat het rijk, of de kerk die het Romeinse Rijk bestuurde, het Koninkrijk van God was en op een politiek koninkrijk leek. Het ging op politieke manieren te werk, en mensen kwamen met politieke middelen aan de macht in plaats van met geestelijke middelen, enzovoort. In wezen was er een werkelijke afval, een werkelijk afvallen van het ware geloof onder degenen die christenen werden genoemd.

Ik zou in ieder geval zeggen dat dit past. Nogmaals, het klinkt misschien alsof ik hierin behoorlijk sterk naar het standpunt van de reformatoren neig, en ik neig inderdaad die kant op. Het enige wat ik kan zeggen, is dat ik niet zeker weet of ze gelijk hadden. Maar alles lijkt goed binnen die interpretatie te passen, terwijl de dingen niet zo goed lijken te passen binnen sommige van de andere beschikbare interpretaties.

13

Van bisschop van Rome tot politieke macht

‘Bedoel je vers 7? “Zodat hij geopenbaard wordt”?’

[Vertalersnoot: De aangehaalde woorden staan in vers 6.]

Ik denk dat het tegenhouden betrekking heeft op de opkomst van de mens van de zonde. Dat is een goed punt. Ik weet niet of je het zo begreep als ik, maar als we het pausdom als instelling opvatten als de mens van de zonde, dan is het pausdom heel geleidelijk en vanzelf voortgekomen uit een instelling die in de vroege gemeente bestond, namelijk de bisschop van de gemeente in Rome.

In de tijd van Petrus en in de tijd van Paulus moeten er leiders van de christelijke gemeente in Rome zijn geweest. Uiteindelijk begon men degene die de leider van de gemeente in Rome was, te beschouwen als de voornaamste leider van de hele

gemeente, omdat Rome de voornaamste stad was en de voornaamste gemeente in het rijk had. Degene die wat leiderschap en gezag betreft aan het hoofd van die gemeente stond, had doorgaans meer gezag dan wie ook in de hele wereldwijde gemeente.

Uiteindelijk, naarmate de eeuwen verstreken, kwam deze persoon steeds vaster te staan als een politieke macht over de kerk, en uiteindelijk veranderden ze zijn benaming gewoon in paus. Het woord 'paus' betekent 'vader', en het is gewoon een titel die werd gegeven aan personen die voorheen de bisschoppen van de gemeente in Rome waren. Uiteindelijk werd de titel 'bisschop van de gemeente in Rome' vereenzelvigd met een paus. En naarmate de tijd verstreek, werd zijn gezag steeds politieker en werd het steeds meer een vleselijke macht, in tegenstelling tot geestelijke macht.

Ik zou zeggen dat er in de tijd van Paulus natuurlijk al leiding over de gemeente in Rome was, maar dat de politieke macht van de Romeinse keizers die politisering van het ambt van de bisschop van Rome in bedwang hield. De Romeinse keizers duldden geen rivalen op het gebied van politieke macht.

'Denk je dat Paulus dat destijds al zag?'

Ik weet niet zeker of Paulus precies wist hoe het vervuld zou worden, maar hij zei wel dat

Laat niemand u op enigerlei wijze misleiden. Want die dag komt niet, tenzij eerst de afval gekomen is en de mens van de wetteloosheid, de zoon van het verderf, geopenbaard is, de tegenstander, die zich ook verheft boven al wat God genoemd of als God vereerd wordt, zodat hij als God in de tempel van God gaat zitten en zichzelf als God voordoet.

2 THESSALONICENZEN 2:3-4

Als we dat opvatten zoals Paulus die uitdrukking gewoonlijk gebruikt, als de gemeente, dan moet hij hebben voorzien dat er binnen de gemeente een of andere verdorvenheid zou ontstaan. En toen hij zei:

En u weet wat hem nu weerhoudt, opdat hij op zijn eigen tijd geopenbaard wordt.

2 THESSALONICENZEN 2:6

Als hij daarmee bedoelde dat de Romeinse keizers en de aanwezigheid van het Romeinse Rijk hem tegenhielden, dan kon Paulus blijkbaar op grond van Daniël 7 de verbanden leggen. Het vierde beest was immers het Romeinse Rijk, en daarna komt de kleine hoorn op.

Ik denk dat hij in elk geval dit wist. Nogmaals, als de hervormers en de kerkvaders gelijk hadden met hun uitleg, wat niet honderd procent zeker is, maar als ze gelijk hadden, dan zouden we zeggen dat Paulus het volgende wist. A: dat het Romeinse Rijk op een dag zou vallen en dat, wanneer dat ook gebeurde, deze kleine hoorn of deze zondige mens zou opkomen. B: hij wist dat het in de gemeente zou zijn. Die twee dingen beschrijven zo ongeveer wat er gebeurd is. Dus of hij precies wist hoe dit zou gebeuren, weet ik niet. Maar het is mogelijk dat hij vrij duidelijk begreep hoe de dingen zich later zouden ontwikkelen.

14

Petrus en het gezag van het pausdom

‘Ik wil even iets noemen wat ik in Foxe's Book of Martyrs heb gelezen over de plaatsbekleder van de paus. Was het niet eerst Petrus, en daarna zijn mannelijke nakomelingen, als we het over Mattheüs 16 hebben?’

Juist. De redenering waarom de paus het hoofd van de kerk is, berust op het feit dat Jezus in Mattheüs 16:18 tegen Petrus zei:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

Er bestaat een overlevering, al staat die niet in de Schrift, en er is in feite een goede reden om eraan te twijfelen of het ooit werkelijk is gebeurd. Maar er bestaat een overlevering dat Petrus de gemeente in Rome heeft gesticht en dat hij de eerste bisschop van de gemeente in Rome was. Daar is geen steun voor in de Schrift. Het is alleen maar een overlevering. Het kan waar zijn, maar het kan ook niet waar zijn. Er lijken in de Schrift aanwijzingen te staan dat het misschien niet waar is, aangezien de gemeente in Rome vóór de vergadering in Jeruzalem werd gesticht, en Petrus ten tijde van die vergadering in Jeruzalem was. Of hij naar Rome was geweest, daar de gemeente had gesticht en weer was teruggekomen, daar zwijgt de Schrift over, maar het lijkt onwaarschijnlijk. Hoe dan ook, de overlevering is dat Petrus de eerste bisschop van Rome was. En aangezien Jezus hem, Petrus, zoals zij zeggen, het gezag gaf om de rots te zijn waarop de gemeente gebouwd wordt, zou dat niet zozeer gelden voor Petrus als persoon, maar voor het ambt dat hij bekleedde. Wie na zijn dood hetzelfde ambt bekleedde — zijn opvolgers als bisschop van Rome — zou dezelfde macht hebben. Zij zouden het gezag dat aan Petrus gegeven werd, beschouwen als iets wat niet in hem persoonlijk berustte, maar in het ambt dat hij als bisschop van Rome bekleedde. Daarom zou iedereen die daarna het ambt van bisschop van Rome bekleedde, die macht hebben.

In de loop van de tijd werden er overleveringen aan toegevoegd, dingen zoals de pauselijke onfeilbaarheid. Dat was geen vroege leer van het pausdom. Het vroege pausdom leerde niet dat de pausen onfeilbaar waren. Dat kwam later op, tijdens een later concilie, in een min of meer recente tijd. Maar in de loop van de tijd werd de omschrijving van hoeveel macht hij precies over de kerk had, door kerkelijke concilies en decreten enzovoort aangepast en uitgebreid.

We hebben dus verschillende interpretaties. Waarschijnlijk is de populairste interpretatie in evangelische kringen dat wat de mens van de zonde tegenhoudt, de gemeente is, of de Heilige Geest in de gemeente. Wanneer de gemeente bij de opname wordt weggenomen, zal de mens van de zonde opstaan. Dat is dan een toekomstige persoon, de antichrist, die zij ook zouden vereenzelvigen met het beest uit Openbaring en de kleine hoorn uit Daniël, enzovoort. Volgens degenen die deze opvatting aanhangen, zal hij ongeveer drieënhalf jaar over de wereld regeren en de gemeente wereldwijd vervolgen, gedurende het laatste deel van de periode van de grote verdrukking.

Dat is op dit moment de bekendste opvatting, denk ik. De historische opvatting, waarover we hebben gesproken, is enigszins anders. Er zijn nog allerlei andere opvattingen die bij geen van beide horen, maar die sommige mensen hebben aangehangen. Je kunt daar natuurlijk zelf mee worstelen en kijken welke volgens jou het beste bij het materiaal past. Ik weet dat ik je mening waarschijnlijk in sommige opzichten heb beïnvloed. Maar tegelijkertijd is het moeilijk om mensen niet te beïnvloeden wanneer je commentaar geeft op de Schrift. Je moet beslist kritisch naar elke opvatting kijken, ook naar de opvatting die ik uitvoerig heb uiteengezet.

15

De calvinistische leer van uitverkiezing

We komen nu bij vers 13. Paulus zegt:

Maar wij moeten God altijd voor u danken, broeders, die geliefd bent door de Heere, dat God u van het begin verkoren heeft tot zaligheid, in heiliging door de Geest en geloof in de waarheid.

2 THESSALONICENZEN 2:13

Dat gedeelte over:

God heeft jullie vanaf het begin uitgekozen om gered te worden is, tenminste in de ogen van velen, een heel belangrijke passage over uitverkiezing. Je bent waarschijnlijk op de hoogte van de meningsverschillen tussen calvinisten en arminianen over

het onderwerp uitverkiezing. Als het je niet duidelijk is, wil ik het graag heel kort samenvatten.

De calvinistische opvatting is waarschijnlijk de overheersende opvatting in de evangelische gemeente, of was dat in elk geval jarenlang. Ik denk dat het arminianisme misschien meer aanvaarding begint te vinden. Maar de calvinistische opvatting houdt in dat wij onvoorwaardelijk uitverkoren zijn, dat wil zeggen, door God gekozen. Dat wil zeggen dat God niets wat wij deden of zouden doen, beschouwde als de grond voor ons behoud. Want volgens het calvinisme is er in feite niets wat wij zouden kunnen doen.

Het eerste punt van het calvinisme is totale verdorvenheid. Dat leert dat de mens zo verdorven is dat absoluut niets wat hij kan doen, hem kan helpen ook maar een centimeter dichterbij God te komen. Hij is:

Ook u heeft Hij met Hem levend gemaakt, u die dood was door de overtredingen en de zonden,

EFEZE 2:1

En aangezien dode mensen niets voor zichzelf kunnen doen, konden wij dus niets voor onszelf doen.

Het volgende punt van het calvinisme is onvoorwaardelijke uitverkiezing. Dat betekent dat wij noodzakelijkerwijs gekozen moeten zijn zonder dat er rekening werd gehouden met het vervullen van voorwaarden. We konden immers helemaal niets voor onszelf doen, niet één goed ding om dichterbij God te komen. Er zijn dus geen voorwaarden waaraan wij konden voldoen. Als God sommigen koos om behouden te worden en anderen niet, moet Hij er eenvoudig voor gekozen hebben bepaalde mensen die dood waren in zonden weer tot leven te wekken, en anderen niet weer tot leven te wekken. Dat wil zeggen, sommigen leven te geven en anderen geen leven te geven, zonder rekening te houden met voorwaarden waaraan de ene of de andere groep had voldaan. Want er zijn geen voorwaarden waaraan zij konden voldoen. Ze zijn dood. Ze zijn totaal verdorven.

Dus als iemand zelfs maar zoiets goeds deed als in Jezus geloven, dan moet dat geloof zelf door God op soevereine wijze zijn ingeplant. God koos er sovereen voor om geloof in het hart van deze persoon te leggen, en Hij koos ervoor om geen geloof in het hart van die persoon te leggen. En de reden dat je vandaag christen bent, is volgens deze opvatting eenvoudigweg dat God besloot dat je christen zou zijn. Hij besloot je geloof te geven, je te roepen en je uit te verkiezen. Tegelijkertijd koos Hij er bij degene die naast je woont eenvoudig voor om die geen geloof te geven, en koos Hij ervoor die niet uit te verkiezen of te behouden.

Voor degenen die het calvinisme niet aanhangen, klinkt die opvatting een beetje willekeurig. Ze klinkt bijna grillig. Het klinkt alsof God zegt: ‘Iene, miene, mutte, jij hoort erbij, jij valt af, jij hoort erbij, jij valt af, jou neem Ik, jij valt af’, zonder enige reden. De calvinist maakt bezwaar tegen die weergave van zijn opvatting, omdat hij zegt dat God het niet zonder reden deed. Hij deed het zonder dat wij aan voorwaarden voldeden, maar God heeft altijd een reden voor wat Hij doet. Hij koos ons overeenkomstig Zijn volmaakte bedoeling. Misschien heeft Hij ons niet verteld wat Zijn bedoeling was, maar Hij heeft altijd een bedoeling. Het feit dat Hij deze persoon koos en die andere niet, betekent niet dat Hij dat willekeurig deed. Het betekent niet dat Hij er geen reden voor had of dat Hij er geen bedoeling mee had. Misschien weten we niet wat de bedoeling was. Misschien weten we niet waarom Hij deze zou kiezen boven die andere, maar het is niet zo dat Hij geen redenen had. Zijn redenen kunnen in Zijn verborgen raadsbesluit liggen. Maar Hij handelt altijd met reden. Daarom willen zij er niet van beschuldigd worden dat zij zeggen dat God willekeurig is wanneer Hij deze kiest en die andere niet. Dat is wat het calvinisme leert over uitverkiezing.

16

Vrije wil en het reageren op God

Het arminianisme, dat in de generatie na Calvijns tijd ontstond, neemt in wezen tegenovergestelde standpunten in als het calvinisme. Wat betreft de totale verdorvenheid, het idee dat mensen volkomen dood zijn en niets voor zichzelf kunnen doen: calvinisten geloven zelfs dat je niet eens het vermogen had om op God te reageren. God heeft die reactie in je gelegd. Arminianen geloven — ik weet niet of ze

allemaal precies hetzelfde geloven, maar het arminianisme zoals ik het begrijp, en wat ik zelf geloof, is dat wij vóór onze bekering weliswaar dood zijn door de overtredingen en de zonden, maar dat dit eenvoudig betekent dat we geestelijk dood zijn. We kunnen onszelf niet het eeuwige leven binnenbrengen en ons behoud op geen enkele manier verdienen. Maar het betekent niet dat iemand in die toestand helemaal niet in staat is morele keuzes te maken.

Niet-christenen maken immers elke dag morele keuzes. Sommigen van hen maken positieve morele keuzes. Er zijn niet-christenen die, wanneer ze in de verleiding komen hun vrouw te bedriegen, besluiten trouw te blijven aan hun huwelijksbeloften. Er zijn niet-christenen die hun hele leven trouw blijven aan hun vrouw. Daarvoor moeten ze positieve morele keuzes maken, hoewel ze dood zijn door de overtredingen en de zonden. Het feit dat Paulus zegt dat we dood zijn door de overtredingen en de zonden, betekent niet dat we, voordat we behouden worden, geen keuze tussen goed en kwaad kunnen maken. Het betekent dat we van nature geneigd zijn tot het kwaad, maar dat betekent niet dat we nooit kunnen kiezen om iets goeds te doen. Net zoals we als christen geneigd zijn het goede te doen, maar dat betekent niet dat we nooit iets slechts kunnen doen.

Van nature zijn we geneigd tot zonde, maar zelfs sommige zondaars kiezen af en toe voor rechtvaardig gedrag. Als christenen met een nieuwe natuur zijn we geneigd tot heiligheid, maar soms kiezen we ervoor het verkeerde te doen. Je verliest nooit je vrije wil, en zelfs een niet-christen heeft een vrije wil. Hij kan het juiste kiezen. Volgens het arminianisme betekent totale verdorvenheid niet noodzakelijk dat we geen keuze kunnen maken. Een mens kan een keuze maken. Het betekent echter wel dat mensen meestal geneigd zijn zelfzuchtige keuzes te maken in plaats van heilige keuzes, maar we hebben nog steeds het vermogen. Soms kiezen we er misschien zelfs uit eigenbelang voor om God te gehoorzamen, omdat we zelfzuchtige wezens zijn.

Overigens doet God soms een beroep op ons eigenbelang. Jezus zei:

En als uw hand u doet struikelen, hak hem dan af; het is beter voor u verminkt het leven in te gaan dan met twee handen heen te gaan in de hel, in het onuitblusbare vuur, waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt. En als uw voet u doet struikelen, hak hem dan af; het is beter voor u kreupel het leven in te gaan dan met twee voeten geworpen te worden in de hel, in het onuitblusbare vuur, waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt. En als uw oog u doet struikelen, werp het dan uit; het is beter voor u met één oog het Koninkrijk van God in te gaan dan met twee ogen in het helse vuur geworpen te worden,

MARKUS 9:43-47

Is dat niet mensen bang maken? Jezus doet beslist een beroep op ons eigenbelang, waarschijnlijk omdat we, voordat we behouden worden, niet in staat zijn iets onzelfzuchtigs te doen. Maar zelfs in onze zelfzucht kunnen we ervoor kiezen het juiste te doen, ook al is het om zelfzuchtige redenen.

Als we ons ervan bewust worden dat God God is, dat Hij de wereld in gerechtigheid zal oordelen, dat het tussen ons en God niet goed zit, en we daarvan overtuigd raken en het met God in orde willen maken, dan is het, wat onze motieven ook zijn, mogelijk ervoor te kiezen christen te worden. Het is mogelijk te reageren op Gods toenaderingen, op Zijn liefdevolle aandringen. Daarom kan God boos worden op mensen die niet reageren. En dat doet Hij ook. Als niemand op eigen kracht zou kunnen reageren tenzij God in Zijn soevereiniteit een reactie in hem legde, hoe zou God dan boos kunnen worden op iemand die niet reageerde? Ze hadden helemaal niet het vermogen om anders te handelen. Toch spreekt de Bijbel over Gods toorn tegen mensen die zondige beslissingen nemen en Zijn Heilige Geest weerstaan. Het is duidelijk dat we dat niet hoeven te doen, anders zou God niet boos op ons worden als we het doen.

17

Uitverkiezing op grond van Gods voorkennis

Wat de uitverkiezing of het uitverkoren zijn betreft, is het arminiaanse standpunt daarom dat God sommigen heeft uitgekozen om behouden te worden op grond van Zijn voorkennis van wat zij zouden kiezen. Sommige arminianen geloven niet eens in Gods voorkennis in de betekenis waarin ik erover spreek, maar van oudsher geloven arminianen daar wel in, en ik geloof inderdaad dat God absolute voorkennis heeft. Hij wist voordat ik geboren werd wat ik zou kiezen te doen. Hij liet mij de volledige vrijheid om dat te doen, maar op de een of andere manier had Hij toegang tot de kennis van wat ik zou doen. Omdat Hij wist wat ik zou doen, omdat Hij bijvoorbeeld wist dat ik ervoor zou kiezen christen te worden, koos Hij ervoor mij in Zijn gezin op te nemen op grond van wat Hij wist dat ik zou besluiten. Hij koos ervoor mij ertoe voor te bestemmen aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te worden, en dat is nog niet voltooid. Dat is een werk dat nu gaande is. Maar Hij heeft voorbestemd dat ik uiteindelijk aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig zal worden, omdat Hij van tevoren wist dat ik ervoor zou kiezen Jezus te volgen. Dit is wat Paulus zegt in Romeinen 8:29:

Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.

ROMEINEN 8:29

Met andere woorden, Paulus geeft aan dat voorbestemd zijn niet betekent dat je voorbestemd bent om behouden te worden, maar dat je voorbestemd bent om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te worden. En dit voorbestemde doel geldt voor

degenen die God van tevoren kende. Zijn voorkennis van iets over hen bracht Hem ertoe dit vaste voornemen voor hen op te vatten: dat zij aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig zouden worden. Zo worden wij christenen in 1 Petrus 1:2 aangeduid als:

uitverkoren overeenkomstig de voorkennis van God de Vader, door de heiliging van de Geest, tot gehoorzaamheid en besprenkeling met het bloed van Jezus Christus: moge genade en vrede voor u vermeerderd worden.

1 PETRUS 1:2

De calvinist zegt: ‘God heeft mij niet uitverkoren of uitgekozen op grond van iets wat ik zou doen of iets wat Hij mij van tevoren zag doen. Hij deed het gewoon omdat Hij eenvoudig zei: “Ik wil jou; jou wil Ik niet. Ik wil jou; Ik zal geloof in je leggen. Ik zal een reactie in je leggen. Ik zal het in je hart leggen om op Mij te reageren.”’

De arminiaan zegt daarentegen dat het niet precies zo werkt. God geeft iedereen een kans om te reageren, maar Hij weet van tevoren wie ja gaat zeggen en wie nee gaat zeggen. En omdat Hij weet wat ik uit vrije wil ga kiezen voordat ik die keuze maak, kan Hij al een plan voor mijn leven klaar hebben liggen. Een plan voor wat Hij in mijn leven gaat doen, zowel voordat als nadat ik op een bepaald moment die keuze maak.

Je kunt vast terugkijken naar de tijd voordat je christen was, tenzij je al christen bent zolang je je kunt herinneren, zoals bij sommigen van jullie het geval is. Maar als je je een tijd kunt herinneren voordat je christen was, kun je terugkijken en zien dat God in je leven aan het werk was. Hij deed op soevereine wijze dingen in je leven die je tot Christus hebben geleid. En het lijkt mij heel redelijk om te stellen dat dit gebaseerd was op het feit dat Hij wist dat je christen zou worden. Hij bracht bepaalde relaties en bepaalde omstandigheden tot stand, en gaf je misschien een bepaalde opleiding of wat dan ook. Hij oefende op de een of andere manier invloed uit op je leven, zelfs voordat je tot behoud kwam, omdat Hij van tevoren wist dat dit van nut zou zijn nadat je tot behoud was gekomen.

Hoe dan ook, dit zijn de twee mogelijkheden: de calvinist met zijn leer van de onvoorwaardelijke uitverkiezing en de arminiaan met zijn voorwaardelijke uitverkiezing, uitverkiezing op grond van voorkennis.

18

Rechtvaardiging, heiliging en verheerlijking

Calvinisten houden meestal wel van vers 13 hier, in 2 Thessalonicenzen 2, omdat er staat:

Maar wij moeten God altijd voor u danken, broeders, die geliefd bent door de Heere, dat God u van het begin verkoren heeft tot zaligheid, in heiliging door de Geest en geloof in de waarheid.

2 THESSALONICENZEN 2:13

Laat me je vertellen wat dit lijkt te zeggen. Het klinkt alsof God er eenvoudigweg voor heeft gekozen om jou te behouden en anderen blijkbaar niet heeft gekozen. Bovendien klinkt het alsof hij zegt dat God jou heeft uitgekozen om geloof te hebben. Hij heeft je uitgekozen om behoud te ontvangen door heiliging en door geloof in de waarheid. En ik weet dat minstens één calvinist dit tegenover mij aanhaalde als bewijs dat God Degene is Die Zelf kiest wie geloof zal hebben en wie geen geloof zal hebben.

Ik geloof niet dat de Bijbel dat hier of ergens anders leert. Maar het is duidelijk dat je het zo zou kunnen begrijpen, als dat overeenstemt met de rest van de Schrift over dit onderwerp.

Zoals ik het begrijp, is behoud in de Bijbel een veelomvattend begrip. Het betekent niet alleen dat je tot behoud komt. Het betekent niet alleen rechtvaardiging. Zoals we weten uit Paulus' gebruik van het woord in Romeinen en uit het gebruik ervan in andere delen van de Bijbel, heeft behoud meer dan één aspect. Het hele pakket van behoud omvat rechtvaardiging, heiliging en verheerlijking. Dat wil zeggen: rechtvaardiging, de bevrijding van de schuld van de zonde of de straf op de zonde;

heiliging, de bevrijding van de macht van de zonde; en verheerlijking, de bevrijding van de aanwezigheid van de zonde. En die hebben betrekking op ons verleden, ons heden en onze toekomst.

Wat het verleden betreft, mijn zonden uit het verleden worden door de rechtvaardiging afgehandeld. Ik ben niet schuldig verklaard aan zonden uit het verleden. Heiliging heeft te maken met het voortgaande proces waarin ik heilig word gemaakt en de overwinning krijg over de huidige macht van de zonde in mijn leven. Dat is wat heiliging is. En verheerlijking is de uiteindelijke verheerlijking van mijn lichaam wanneer Jezus terugkomt, de opstanding en de opname. Vanaf dat moment zullen we zelfs niet meer in de aanwezigheid van zonde zijn.

Dit is het hele pakket van behoud. En er zijn plaatsen in de Schrift waar het woord 'behoud' in een bepaalde context het ene of het andere van deze dingen betekent. Vaak denken we bij behoud alleen aan rechtvaardiging: vergeving ontvangen, ons toegangsbewijs voor de hemel krijgen. Dat is waarschijnlijk de meest gebruikelijke manier waarop we over het woord behoud denken.

Maar wat doen we dan met wat Paulus in Filippenzen zegt:

Daarom, mijn geliefden, zoals u altijd gehoorzaam geweest bent, niet alleen zoals in mijn aanwezigheid, maar nu veelmeer in mijn afwezigheid, werk aan uw eigen zaligheid met vrees en beven, want het is God, Die in u werkt zowel het willen als het werken, naar Zijn welbehagen.

FILIPPENZEN 2:12-13

Je werkt je rechtvaardiging niet uit. Je behoud uitwerken heeft te maken met een ander aspect van je behoud: het proces waarin je je strijd tegen de zonde voert. Dat is het gedeelte dat over heiliging gaat. Ook zegt Petrus dat we uitzien naar een behoud:

U wordt immers door de kracht van God bewaakt door het geloof tot de zaligheid, die gereedligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd.

1 PETRUS 1:5

Laat me je dit vers geven. Hier hebben we het heel duidelijk over verheerlijking. In 1 Petrus 1:5 staat:

Die door Gods kracht worden beschermd door hun geloof, om gered te worden wanneer die redding aan het einde van de tijd zichtbaar wordt.

Hij heeft het daar niet over rechtvaardiging of heiliging. Hij heeft het over verheerlijking, de openbaring van ons behoud, het aspect van verheerlijking in de laatste tijd.

Wanneer Paulus in Romeinen 8 over behoud spreekt, heeft hij het over al die aspecten. Hij spreekt over rechtvaardiging:

Dus is er nu geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest.

ROMEINEN 8:1

Dat is rechtvaardiging. Vervolgens spreekt hij over het werk van de Geest, Die ons macht over de zonde geeft: heiliging. Daarna spreekt hij over de verlossing van ons lichaam aan het einde, wanneer Jezus terugkomt: het aspect van verheerlijking. Behoud is dit allemaal, en op elke afzonderlijke plaats moeten we ons afvragen welk aspect bedoeld wordt. Er is een behoud dat we al hebben, er is een behoud dat we nu ervaren, en er is een behoud waarnaar we uitzien.

19

Uitgekozen tot uiteindelijke verheerlijking

Wanneer Paulus in 2 Thessalonicenzen 2:13 zegt:

Maar wij moeten God altijd voor u danken, broeders, die geliefd bent door de Heere, dat God u van het begin verkoren heeft tot zaligheid, in heiliging door de Geest en geloof in de waarheid.

2 THESSALONICENZEN 2:13

welk behoud bedoelt hij dan? Rechtvaardiging? Nee, dat denk ik niet, want hij zegt:

Hij heeft jullie uitgekozen om gered te worden door jullie heilig te maken.

[Vertalersnoot: De spreker redeneert vanuit de Engelse formulering ‘door heiliging’. De HSV heeft hier ‘in heiliging’.]

Dat betekent zelfs niet dat hij het over heiliging heeft. Het behoud waarover hij spreekt, is het resultaat van heiliging. Door heiliging bereiken we dit behoud. Hij moet dus verheerlijking op het oog hebben, het uiteindelijke behoud aan het einde van de tijd. We gaan dat binnen door het proces van heiliging.

Hij kijkt dus niet naar rechtvaardiging, of zelfs rechtstreeks naar heiliging, maar hij kijkt naar verheerlijking. Dat is iets waartoe we komen na een leven waarin we het proces van heiliging doorlopen. Behoud heeft hier te maken met de uiteindelijke openbaring van ons behoud wanneer Jezus terugkomt. Dat is natuurlijk toch al wat Paulus in de brieven aan de Thessalonicenzen meestal bezighoudt. Hij spreekt grotendeels in eschatologische zin. Het hoeft ons dus niet te verbazen dat het woord ‘behoud’ hier in vers 13 betrekking heeft op een eschatologisch aspect van het behoud, een aspect dat met de laatste tijden te maken heeft, namelijk verheerlijking.

Als je terugkijkt naar 1 Thessalonicenzen 5:8, staat er:

Maar laten wij, die van de dag zijn, nuchter zijn, bekleed met het borstharnas van geloof en liefde, en met de hoop op de zaligheid als helm.

1 THESSALONICENZEN 5:8

Welk aspect van het behoud bedoelt hij daar? Het deel waarop we hopen. Hoop kijkt altijd naar de toekomst. Hij heeft het over het toekomstige aspect van ons behoud. Kijk naar het volgende vers, vers 9:

Want God heeft ons niet bestemd tot toorn, maar tot het verkrijgen van de zaligheid, door onze Heere Jezus Christus,

1 THESSALONICENZEN 5:9

Hij heeft het over de toorn van God over zondaars wanneer Jezus terugkomt, en over ons eschatologische behoud op datzelfde moment.

Wat ik zeg, is dat Paulus in 1 Thessalonicenzen over behoud heeft gesproken in termen van de uiteindelijke openbaring van onze verheerlijkte lichamen. Dat is het uiteindelijke doel van het behoud. Naar alle waarschijnlijkheid bedoelt hij dat ook in 2 Thessalonicenzen 2, dat trouwens aan het einde van een eschatologische bespreking staat. De eerdere verzen van 2 Thessalonicenzen 2 gaan over eschatologie. We hoeven dus niet verbaasd te zijn wanneer hij zegt:

God heeft jullie uitgekozen om gered te worden, of:

om gered te worden, waarmee hij de uiteindelijke verheerlijking bedoelt.

Dit komt tot stand door het heiligende werk van de Geest in ons leven. We worden steeds meer verheerlijkt naarmate de Geest ons heiligt, ons meer op Jezus laat lijken. En door geloof. Door het proces van wandelen in geloof, leven in geloof, komen we tot dat doel, doordat we in het geloof blijven. Het betekent niet noodzakelijk dat God ervoor gekozen heeft dat ik geloof zal hebben en die andere persoon niet, en dat ik daarom behouden zal worden. Maar Hij heeft mij, die geloof heeft, uitgekozen, mij van

wie Hij wist dat ik geloof zou hebben. Hij heeft mij uitgekozen om door dat geloof en het daarmee gepaard gaande werk van de Heilige Geest in mijn leven verheerlijking te verkrijgen. Dat is hetzelfde wat Paulus zei in de passage die ik eerder noemde, in Romeinen 8:29.

Romeinen 8:29 zegt:

Want hen die Hij van tevoren gekend heeft, heeft Hij er ook van tevoren toe bestemd om aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.

ROMEINEN 8:29

Waartoe?

Dat is verheerlijking: als Jezus zijn. Waartoe we dus gepredestineerd of uitgekozen zijn, is om aan Jezus gelijk gemaakt te worden. Die keuze is gemaakt met betrekking tot degenen die God van tevoren kende. God wist van tevoren wie christen zou worden. En Hij wist van tevoren dat degenen die die keuze maakten uiteindelijk verheerlijkt zouden worden, als Jezus zouden worden, aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig zouden worden, enzovoort.

20

Inwonende zonde en wandelen in de Geest

‘Je zei dat verheerlijking betekent dat je vrij bent van de aanwezigheid van zonde. Is dat de inwonende zonde in Romeinen 7?’

Er zal op de nieuwe aarde helemaal geen zonde zijn.

‘En we hebben die inwonende zonde totdat we verheerlijkt worden?’

Zoals ik Romeinen 7 begrijp, hebben we inderdaad zonde in onze leden. We hebben inderdaad een wet in onze leden waardoor we tot zonde geneigd zijn wanneer we niet in de Geest wandelen. Als we in de Geest wandelen, kunnen we dat overwinnen. Als

we niet in de Geest wandelen, is die er altijd. Die kan er altijd zijn om je weer naar beneden te trekken, net zoals de wet van de zwaartekracht er altijd is om je naar beneden te trekken, ook al kun je die tijdelijk overwinnen door gebruik te maken van de wetten van de aerodynamica. In een vliegtuig kom je los van de grond. Je lijkt de wetten van de zwaartekracht te overtreden. Maar dat komt alleen doordat er een hogere wet of een betere wet is, een krachtigere wet. De wetten van de aerodynamica lijken de wet van de zwaartekracht voorlopig tegen te werken. Maar zodra je midden in de lucht uit het vliegtuig stapt, maak je geen gebruik meer van de wetten van de aerodynamica. En dan merk je dat de wet van de zwaartekracht je nog net zo snel naar beneden kan trekken als daarvoor.

Hoelang je ook in het vliegtuig zit, hoeveel uur je ook al los van de grond bent, je zegt: 'Ik geloof niet dat ik nog onderworpen ben aan de wet van de zwaartekracht. Het is al uren geleden dat ik de grond raakte. Ik heb al weken geen voet meer op vaste grond gezet. Dit vliegtuig wordt gewoon in de lucht bijgetankt, en ik moet wel helemaal vrij zijn van de wet van de zwaartekracht.'

Zolang je in het vliegtuig zit, ja. Zolang de wetten van de aerodynamica op jouw situatie van toepassing zijn en je er gebruik van maakt. Zodra je daaruit stapt, neemt de wet van de zwaartekracht het weer over. En zoals ik de leer van Paulus begrijp, is zonde in mijn leden altijd een gevaar. Er is altijd een dreiging. Maar hij zegt in Romeinen 8:2:

Want de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood.

ROMEINEN 8:2

Dat betekent dat zolang ik wandel in de Geest, er een hogere wet is, een krachtigere wet die mijn leven beheerst en mij vrijmaakt van de wet van zonde en dood. Maar op het moment dat ik ophoud in de Geest te wandelen, zodra ik geen gebruik meer maak van die hogere wet, merk ik dat de wet van de zonde er nog steeds is. Die trekt me weer net zo snel naar beneden als voordat ik christen was, zelfs. Zoals ik Paulus' onderwijs begrijp, bereik ik tot aan de verheerlijking nooit het punt waarop er geen zondige

natuur meer is waartegen ik moet strijden. Wanneer ik verheerlijkt ben, heb ik een nieuw lichaam, nieuwe drijfveren, een nieuwe natuur. Alles is nieuw. Een ruimteschip zonder zwaartekracht — dan bereik je gewichtloosheid.

Wat ik zeg, is dat sommigen 2 Thessalonicenzen 2:13 zouden opvatten als onderwijs over onvoorwaardelijke uitverkiezing, maar dat ik het niet noodzakelijk zo zie. Ik zie het behoud waar daar over gesproken wordt als het uiteindelijke doel van het behoud. God heeft ervoor gekozen dat dit de bestemming zou zijn van degenen van wie Hij wist dat ze zouden geloven. Door de heiliging van de Geest en door hun geloof heeft Hij bepaald dat zij dit doel van het behoud zouden bereiken. Het gaat er niet om dat Hij hen uitkoos om behouden te worden, tegenover iemand anders die Hij uitkoos om niet behouden te worden.

21

Het verschil tussen geloof en hoop

Is het iets waarop je hoopt of wat je verwacht? Hoop en geloof hebben veel met elkaar gemeen. Ze overlappen elkaar in hun toepassing, maar het belangrijkste verschil tussen hoop en geloof is dat hoop vooruitziet naar iets wat nog niet verwezenlijkt is. Paulus zegt in Romeinen 8:24:

Want in de hoop zijn wij zalig geworden. Hoop nu die gezien wordt, is geen hoop. Immers, wat iemand ziet, waarom zou hij dat nog hopen? Maar als wij hopen wat wij niet zien, dan verwachten wij het met volharding.

ROMEINEN 8:24-25

Paulus gebruikt het woord 'hoop' dus voor iets wat noodzakelijkerwijs gaat over dingen waarop we moeten wachten, iets wat nog in de toekomst ligt. Geloof is meer een overtuiging over wat nu werkelijkheid is. Ik geloof in Gods trouw. Dat hoeft niet noodzakelijk met de toekomst te maken te hebben, al verwacht ik wel dat Hij ook in de toekomst trouw zal blijven. Het beïnvloedt mijn kijk op de toekomst, maar het gaat vooral over iets van nu.

Ik geloof in God. Ik geloof in de duivel. Ik geloof dat er engelen zijn. Ik geloof dat er demonen zijn. Dit is de onzichtbare wereld, en

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet.

HEBREEËN 11:1

Ik geloof in de goedheid van God, ook wanneer mijn omstandigheden me geen redenen geven om te geloven dat God goed voor me is. Ik geloof in Gods karakter. Ik geloof dat ik behouden ben door wat Jezus heeft gedaan. Ik geloof in de opstanding van Christus. Ik geloof in Zijn volbrachte werk. Ik geloof dat Zijn werk voldoende is voor mijn behoud.

Dat zijn allemaal dingen die nu werkelijkheid zijn, en dat is in wezen wat geloof is: vertrouwen op dingen die ik niet heb gezien, maar waarvan God mij heeft gezegd dat ze waar zijn, en Hem daarin geloven. Maar het kan ook slaan op geloven wat Hij over de toekomst heeft gezegd, en dat zou ook geloof zijn. Ik geloof in de wederkomst van Christus, die nog in de toekomst ligt. Dat is iets waarvan ik zou kunnen zeggen dat ik erin geloof. Maar zodra we over de toekomst beginnen te praten, komen we ook op het terrein waar we het woord 'hoop' zouden kunnen gebruiken. We hopen daarentegen niet op iets wat nu al werkelijkheid is.

Geloof kan voor allebei gebruikt worden. Geloof kan gebruikt worden voor dingen van nu of voor dingen die nog komen. We kunnen geloven in de waarheid van wat God over het heden of over de toekomst heeft gezegd. Maar hoop kan alleen op de toekomst slaan, en dat is wat ik zeg. Dat is het onderscheid tussen geloof en hoop. Er is enige overlap. Alles wat over hoop wordt gezegd, kan over geloof worden gezegd, maar niet alles wat over geloof kan worden gezegd, geldt noodzakelijkerwijs ook voor hoop.

Dus de hoop op het behoud, waar Paulus in 1 Thessalonicenzen 5:8 over spreekt als onze helm, is de hoop op ons toekomstige behoud, de toekomstige openbaring daarvan.

22

De heerlijkheid van Christus in gelovigen

Laten we verdergaan naar 2 Thessalonicenzen 2:14:

Daartoe heeft Hij u geroepen door ons Evangelie om de heerlijkheid van onze Heere Jezus Christus te verkrijgen.

2 THESSALONICENZEN 2:14

Dat wil zeggen, dit behoud is datgene waartoe:

Hij heeft jullie door ons evangelie geroepen om te delen in de glorie van onze Heer Jezus Christus.

We hebben het al eerder gehad over het verkrijgen van de heerlijkheid van Christus. Wat ik ter herinnering nog eens wil zeggen, is dat de heerlijkheid van Jezus Zijn eigen gelijkenis in ons is, Zijn karakter dat in ons wordt voortgebracht. Denk eraan dat Paulus zei:

Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg.

2 KORINTHE 4:17

En hij zei ergens anders, in Romeinen 8:18:

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling die de spreker aanhaalt, heeft 'in ons geopenbaard'. De HSV heeft 'aan ons geopenbaard'.]

Want ik ben ervan overtuigd dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden.

ROMEINEN 8:18

Paulus had eerder voor hen gebeden en deed in hoofdstuk 1 van deze brief, vers 10, ook een uitspraak. Er staat:

wanneer Hij zal gekomen zijn om op die dag verheerlijkt te worden in Zijn heiligen en bewonderd te worden in allen die geloven (want bij u vond ons getuigenis geloof).

2 THESSALONICENZEN 1:10

In vers 12 is zijn gebed:

opdat de Naam van onze Heere Jezus Christus in u verheerlijkt wordt, en u in Hem, overeenkomstig de genade van onze God en van de Heere Jezus Christus.

2 THESSALONICENZEN 1:12

Dus de gedachte dat de heerlijkheid van Christus zichtbaar wordt in Zijn heiligen of in de gemeente, is een leerstelling van Paulus.

Wanneer hij zegt dat we geroepen zijn om de heerlijkheid van de Heere Jezus Christus te verkrijgen, heeft hij het over onze verheerlijking. Dat is nog een bevestiging dat vers 13, waar het woord behoud wordt gebruikt, dat specifieke aspect van het behoud op het oog heeft. Want hij zegt in vers 13:

Maar wij moeten God altijd voor u danken, broeders, die geliefd bent door de Heere, dat God u van het begin verkoren heeft tot zaligheid, in heiliging door de Geest en geloof in de waarheid.

2 THESSALONICENZEN 2:13

In vers 14:

Daartoe heeft Hij u geroepen door ons Evangelie om de heerlijkheid van onze Heere Jezus Christus te verkrijgen.

2 THESSALONICENZEN 2:14

Duidelijk parallelle gedachten. Voor mij lijkt dat duidelijk. En dus is onze roeping, ons uiteindelijke doel en onze bestemming, verheerlijkt te worden, dat wil zeggen: aan Christus gelijkgemaakt te worden.

23

Goede en slechte tradities

Vers 15:

Sta dan vast, broeders, en houd u aan de overleveringen waarin u onderwezen bent door ons woord of door onze brief.

2 THESSALONICENZEN 2:15

Let erop dat het woord 'tradities' niet altijd iets negatiefs aanduidt. Jezus zegt meestal slechte dingen over tradities, omdat de tradities waarover Hij sprak de Joodse tradities van de oudsten waren. Dat waren de rabbijnse, talmoedische tradities die in veel gevallen de plaats van het Woord van God in het leven van het Joodse volk hadden ingenomen en het Woord van God uit hun leven hadden verdrongen. Daardoor hielden mensen zich aan hun tradities door het Woord van God te verwaarlozen of ongehoorzaam te zijn.

Toch is het woord tradities niet noodzakelijk een slecht woord. Er zijn tradities die slecht zijn en tradities die schadelijk zijn. Er zijn andere tradities die goed zijn en sommige die gewoon neutraal zijn. Ze zijn goed noch slecht. De traditie om glas-in-loodramen in een kerkgebouw te hebben, is niet noodzakelijk iets slechts of iets goeds. Het zou slecht kunnen zijn als mensen gaan denken dat de enige plaats waar ze ooit God kunnen ontmoeten een ruimte met glas-in-loodramen is. Of als ze in glas-in-loodramen afbeeldingen van afgoden hebben waarvoor ze buigen. Het is duidelijk dat iets wat een traditie is neutraal kan zijn, of slecht kan zijn, afhankelijk van de omstandigheden.

In dit geval spreekt Paulus positief over bepaalde tradities. En onder tradities moeten we eenvoudigweg gevestigde gebruiken verstaan. Paulus gaf met zijn eigen levenswijze een voorbeeld en zei vaak tegen mensen dat ze dat moesten volgen. Zijn vaste

gedraglijnen en gewoonten werden tradities waaraan ze volgens hem moesten vasthouden en die ze moesten volgen.

Hij noemt tradities opnieuw in positieve zin in hoofdstuk 3, vers 6, wanneer hij zegt:

En wij bevelen u, broeders, in de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat u afstand neemt van iedere broeder die ongeregeld wandelt en niet naar de overlevering die hij van ons ontvangen heeft.

2 THESSALONICENZEN 3:6

Deze traditie is duidelijk het voorbeeld dat Paulus zelf door zijn eigen gedrag gaf, want hij zegt:

Want u weet zelf hoe men ons behoort na te volgen. Wij hebben ons immers niet ongeregeld gedragen in uw midden

2 THESSALONICENZEN 3:7

Hij herinnert hen eraan hoe hij zich gedroeg, en dat is de traditie die ze ontvangen hebben.

Paulus gaf met zijn eigen gedrag een voorbeeld. Een traditie is iets wat gedaan wordt omdat er een voorbeeld van bestaat. Iets wat gedaan wordt omdat het gezag heeft gekregen doordat gerespecteerde personen het eerder deden.

24

Apostolische en latere kerkelijke tradities

De reden dat veel christenen allerlei leerstellingen geloven, is niet dat ze die in de Schrift vinden, maar dat sommige zeer vereerde christelijke leiders die dingen geloofden. Het calvinisme zelf wordt naar mijn mening niet in de Bijbel onderwezen,

maar Calvijn wordt onder protestanten zeer vereerd. En omdat hij zijn opvattingen onderwees, willen maar heel weinig protestanten echt openlijk verklaren dat Calvijn het mis had. Er zijn dus veel leringen die volgens mij calvinistische tradities zijn.

Er zijn veel van zulke tradities. We hebben het er eerder over gehad of de duivel een gevallen engel is of niet. En ik wil niet zeggen dat hij dat wel of niet is, maar de opvatting dat hij dat is, berust op een traditie die helemaal teruggaat tot Tertullianus, een zeer gerespecteerde kerkvader. En wie wil hem tegenspreken? We gaan gewoon mee met wat de kerk altijd al heeft onderwezen, omdat het teruggaat op een vooraanstaande voorganger. Sommige mensen nemen daar genoeg mee.

Wat mij betreft, als Paulus die voorganger is, als Paulus degene is die het voorbeeld heeft gegeven, dan ben ik bereid dat te volgen. Dat is een traditie die het waard is om in stand te houden, omdat hij een apostel was. Maar ik ben niet zonder meer bereid mijn leven te laten bepalen door tradities van andere mensen uit de tijd na de apostelen, vooral als de Bijbel die niet lijkt te ondersteunen. Maar Paulus sprak over de manier waarop hij zich had gedragen en de dingen die hij had onderwezen als zaken die tradities voor de gemeente moesten worden. Ik zou willen dat meer mensen in de gemeente deze tradities volgden, dat wil zeggen: de tradities van Paulus' gedrag. Bijvoorbeeld dienen zonder betaling. Veel mensen willen die tradities niet volgen. Ze willen andere tradities van mensen, maar niet de tradities van Paulus.

25

Troost door de hoop op Christus' komst

Hoe dan ook, Paulus zegt:

Sta dan vast, broeders, en houd u aan de overleveringen waarin u onderwezen bent door ons woord of door onze brief. En onze Heere Jezus Christus Zelf en onze God en Vader, Die ons heeft liefgehad en ons een eeuwige troost en goede hoop gegeven heeft uit genade, moge uw harten vertroosten en u in elk goed woord en werk versterken.

2 THESSALONICENZEN 2:15-17

Let erop dat deze toon van vertroosting altijd, in elk geval in Thessalonicenzen, verbonden is met eschatologie. In hoofdstuk 4 van 1 Thessalonicenzen zei hij dat hij niet wilde dat ze zonder hoop waren. Hij wilde niet dat ze over overleden dierbaren zouden wanhopen zoals mensen die geen hoop hebben. En dus spreekt hij over de opname van de gemeente. En hij sluit die bespreking in 1 Thessalonicenzen 4:18 af met de woorden:

Zo dan, troost elkaar met deze woorden.

1 THESSALONICENZEN 4:18

Welke woorden? De woorden over onze hoop, de hoop dat Jezus terugkomt, de hoop dat we van deze plaats worden weggenomen en nieuwe lichamen krijgen en dat er later een nieuwe orde van zaken komt.

Dan gaat hij in 1 Thessalonicenzen 5 verder en blijft hij spreken over de wederkomst van Christus. Hij spreekt over de hoop op behoud, enzovoort. En aan het einde daarvan, in vers 11, zegt hij:

Bemoedig elkaar daarom, en bouw de één de ander op, zoals u trouwens al doet.

1 THESSALONICENZEN 5:11

Nadat hij over de wederkomst van Christus heeft gesproken, spreekt hij erover dat we onszelf troosten met de hoop daarop.

Ook deze passage in 2 Thessalonicenzen 2 sluit met dezelfde woorden af. Nadat hij heeft gesproken over de hoop op behoud, de hoop op verheerlijking, de hoop op de komst van Christus, zegt hij:

Moge Hij jullie troosten en sterken in alles wat jullie zeggen en doen.

Paulus denkt aan de troost die hoop geeft. Hij zegt in vers 16 dat God ons het volgende heeft gegeven:

‘Blijvende troost en goede hoop dankzij Zijn genade.’ Het gaat om die hoop op verheerlijking. En dat moet een troost voor ons hart zijn, zegt hij.

26

Gebed en bewaring voor de boze

Nu hoofdstuk 3. Hier slaat hij een andere weg in en gaat hij een probleem bespreken dat ook in de eerste brief al speelde. Hij had het in de eerste brief maar één keer genoemd. In hoofdstuk 4, vers 11, zei hij dat de mensen het volgende moesten doen:

en er een eer in te stellen rustig te zijn en uw eigen zaken te behartigen en te werken met uw eigen handen, zoals wij u bevolen hebben,

1 THESSALONICENZEN 4:11

Blijkbaar was daar al een probleem mee toen hij die eerste brief schreef. Maar het probleem is óf erger geworden, óf Paulus is zich er meer zorgen over gaan maken, omdat het er niet beter op is geworden. En nu moet hij heel, heel krachtige taal gebruiken.

Hij zegt:

Verder, broeders, bid voor ons dat het Woord van de Heere zijn loop mag hebben en verheerlijkt mag worden, zoals ook bij u, en dat wij verlost mogen worden van de slechte en boosaardige mensen. Want niet allen hebben het geloof. Maar de Heere is getrouw, Die u zal versterken en bewaren voor de boze.

2 THESSALONICENZEN 3:1-3

Dat is trouwens een mooie belofte. Als je de beloften van de Bijbel koestert, dan is dit een mooie.

Jezus heeft hier trouwens in Johannes 17 om gebeden, toen Hij voor de gelovigen bad. Hij zei:

Vader, Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar wel dat U hen voor de boze bewaart of beschermt.

JOHANNES 17:15

En op grond van Jezus' voorbede voor ons op dat punt is Paulus ervan overtuigd dat hij deze belofte kan doen. God zal ons voor de boze bewaren, omdat Jezus in die zin voor ons heeft gebeden.

En als je bedenkt waar hij het zojuist in hoofdstuk 2 over heeft gehad, klinkt het nogal beangstigend. De mens van de zonde, en degene die komt met de misleiding van satan, met tekenen en leugenachtige wonderen, en die mensen misleidt die de waarheid niet liefhebben. Zal ik misleid worden? Zal ik daarin trappen? Zal ik afvallen? Zal ik deel uitmaken van die afval? Wel, Paulus zegt tegen de gelovigen die oprecht zijn: 'Nee, maak je geen zorgen. God zal je daarvoor bewaren. God zal je voor de boze bewaren.'

27

Gods leiding naar liefde en volharding

En wij vertrouwen van u in de Heere, dat u doet en ook doen zult wat wij u bevelen. En de Heere moge uw harten richten op de liefde van God en op de volharding van Christus.

2 THESSALONICENZEN 3:4-5

Goddelijke leiding is iets waar de meeste christenen graag meer inzicht in zouden hebben. Echte christenen willen God gehoorzamen, maar veel echte christenen weten niet zeker wat God wil dat ze doen. En dat is een probleem. Ik geloof niet dat ik mensen ergens vaker vragen over heb horen stellen dan hierover: hoe weet ik wat de wil van God is? Hoe weet ik wat God wil dat ik doe? Hoe kan ik door God geleid worden?

Wel, Paulus geeft hier misschien een aanwijzing:

Moge de Heer jullie hart richten op Gods liefde en op het geduld van Christus.

Met andere woorden, we vragen God vaak om concrete aanwijzingen: ‘Moet ik deze baan aannemen? Moet ik hierheen verhuizen? Moet ik naar deze school gaan? Moet ik dit werk in de bediening gaan doen, of moet ik iets anders doen? Moet ik trouwen? Moet ik niet trouwen?’ Maar vaak is het enige waar het God om gaat dat je geleid wordt naar de meest liefdevolle manier van leven, en naar geduld.

Met andere woorden, Gods leiding, Zijn sturing, moet ertoe leiden dat we bepaalde principes volgen die ons karakter betreffen. Ik denk dat het God vaak niet uitmaakt naar welke school je gaat, al kan dat wel zo zijn. En Hij kan je ertoe leiden iets bepaalds te doen zonder dat je zelfs maar weet dat je geleid wordt. Maar waar jij je mee bezig moet houden, is dat je geleid wordt naar liefde, liefde voor God, en naar geduld als karaktereigenschap. Gods leiding, Gods sturing, zal waarschijnlijk in de richting gaan van eenvoudigweg een heiliger mens worden.

Dat betekent niet dat Hij je niet zal leiden bij concrete beroepskeuzes. Maar vaak kan die keuze gemaakt worden op grond van juist die principes van liefde of geduld of iets anders. Vaak willen mensen een specifiek woord van God over iets, terwijl veel

beslissingen eigenlijk op die manier voor je genomen zullen worden als je maar aandacht geeft aan de grotere zaken,

Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u geeft tienden van de munt, de dille en de komijn, en u laat het belangrijkste van de Wet na: het recht, en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen zou men moeten doen en die andere dingen niet nalaten.

MATTHEÛS 23:23

en jezelf afvraagt: ‘Hoe zouden rechtvaardigheid of barmhartigheid of trouw of geduld, of een van deze eigenschappen die op Christus lijken, deze beslissing beïnvloeden?’

[Vertalersnoot: Waar de HSV in het voorafgaande citaat ‘het geloof’ heeft, gebruikt de spreker het Engelse ‘faithfulness’, oftewel ‘trouw’.]

Trouwens, het woord ‘richten’ betekent hier letterlijk recht maken, een recht pad maken. We kennen dat woord, al kennen we niet het Griekse woord, maar een Hebreeuws woord. In het Hebreeuws, in de passage uit Jesaja, Jesaja 40, waar staat:

Een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereid de weg van de HEERE, maak recht in de wildernis een gebaande weg voor onze God.

JESAJA 40:3

Het gaat over het wegnemen van obstakels op een pad. Maak het pad recht, maak het gemakkelijk begaanbaar. Wanneer er staat dat God je hart zal richten, of de weg voor je hart recht zal maken, om te groeien in liefde voor God en in de volharding van Christus, is dat een gebed dat God de obstakels zal wegnemen die je beletten de weg van liefde en geduld te volgen. God wil je helpen de belemmeringen op dat gebied te overwinnen. Dat ligt dus volgens mij besloten in de uitspraak:

Moge de Heer jullie hart de juiste richting geven.

28

Paulus' voorschriften over werken en eten

Vers 6:

En wij bevelen u, broeders, in de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat u afstand neemt van iedere broeder die ongeregeld wandelt en niet naar de overlevering die hij van ons ontvangen heeft. Want u weet zelf hoe men ons behoort na te volgen. Wij hebben ons immers niet ongeregeld gedragen in uw midden

2 THESSALONICENZEN 3:6-7

Dat staat in 1 Thessalonicenzen 2.

en wij hebben bij niemand brood gegeten voor niets, maar met inspanning en moeite werkten wij nacht en dag om niemand van u tot last te zijn. Niet dat wij de bevoegdheid niet hebben, maar wij handelden zo opdat wij onszelf voor u tot een voorbeeld zouden stellen om ons na te volgen.

2 THESSALONICENZEN 3:8-9

Dat wil zeggen, het recht om betaald te worden en niet te hoeven werken.

Want ook toen wij bij u waren, bevalen wij u dit: als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten. Want wij horen dat sommigen onder u ongeregeld wandelen; zij werken niet, maar zijn bezig met nutteloze dingen. Zulke mensen bevelen wij en sporen wij namens onze Heere Jezus Christus aan dat zij in alle rust aan het werk gaan en hun eigen brood eten. En u, broeders, word niet moe goed te doen. Als iemand niet gehoorzaam is aan ons woord door middel van deze brief, maak hem als zodanig bekend en laat u niet met hem in, opdat hij tot inkeer komt. En beschouw hem niet als een vijand, maar wijs hem terecht als een broeder.

2 THESSALONICENZEN 3:10-15

Dit spreekt heel duidelijk voor zich. Ik wil er alleen een paar opmerkingen over maken. In vers 6 zegt hij:

We dragen jullie dit op, broeders en zusters, in de naam van onze Heer Jezus Christus.

29

Spreeken met het gezag van Christus

Dat is een heel krachtige uitspraak. 'In de Naam van Jezus' was niet zomaar een formule die Paulus achter aan zijn gebeden vastplakte, zoals christenen dat tegenwoordig soms doen. 'In de Naam van Jezus' betekent handelen als vertegenwoordiger van Jezus, in de plaats van Jezus, in Zijn Naam, met Zijn gezag, als Zijn officiële vertegenwoordiger. In iemands naam handelen betekent iets doen met het gezag van die persoon, als zijn vertegenwoordiger of als iemand die officieel door hem is uitgezonden, als apostel in dit geval.

Wat hij zegt, is: 'Je moet dit gebod dat ik je geef opvatten als een gebod dat rechtstreeks van Christus komt. Ik spreek het uit alsof ik Christus ben. Ik spreek het uit met Zijn gezag.'

Een vergelijkbare uitdrukking komt in ieder geval voor in vers 12, waar hij zegt:

We dragen jullie dit op en dringen er bij jullie op aan namens onze Heer Jezus Christus.

In 2 Korinthe, hoofdstuk 2 en hoofdstuk 5, gebruikt hij op beide plaatsen een interessante uitdrukking die volgens mij hetzelfde betekent. Al weet ik niet zeker hoe de New King James die weergeeft. De New King James volgt hierin enkele andere nieuwe vertalingen. Maar Paulus zegt in 2 Korinthe 2:10:

Degene wie u nu iets vergeeft, die vergeef ik ook; want ook ik heb, als ik al iets te vergeven heb, het hem vergeven omwille van u, voor het aangezicht van Christus, opdat de satan op ons geen voordeel zou behalen.

2 KORINTHE 2:10

Waar hier 'voor het aangezicht van Christus' staat, heeft de New King James 'in the presence of Christ'. De King James en sommige andere vertalingen hebben 'in the person of Christ', in de persoon van Christus.

Of in de plaats van Christus. Hij gebruikt hetzelfde soort uitdrukking in hoofdstuk 5 van 2 Korinthe, waar hij spreekt over handelen in de plaats van Christus. In vers 20 zegt hij:

Wij zijn dan gezanten namens Christus, alsof God Zelf door ons smeekt. Namens Christus smeken wij: laat u met God verzoenen.

2 KORINTHE 5:20

Dat betekent in de plaats van Christus.

Met andere woorden, wij spreken tot je alsof God Zelf tot je spreekt. Hij zegt daar niet ‘in de Naam van Jezus’, maar dat is wat ‘in de Naam van Jezus’ betekent: handelen in Zijn plaats, handelen in Zijn Naam, in Zijn plaats.

Paulus doet dat van tijd tot tijd, ook hier. In 1 Korinthe 14 zegt hij:

Als iemand denkt dat hij een profeet is of een geestelijk mens, laat hij dan erkennen dat wat ik u schrijf geboden van de Heere zijn.

1 KORINTHE 14:37

Ook hier:

En wij bevelen u, broeders, in de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat u afstand neemt van iedere broeder die ongeregeld wandelt en niet naar de overlevering die hij van ons ontvangen heeft.

2 THESSALONICENZEN 3:6

Dat is niet zomaar een godsdienstige uitdrukking die Paulus erin gooit om het vers op te vullen. Het is een verklaring dat zijn gebod met het gezag van Christus komt. En het betekent dat je het precies zo moet opvatten alsof Jezus je een brief schrijft.

Dat is belangrijk, want veel mensen nemen Paulus graag met een korreltje zout. Vooral luie mensen die deze passage lezen, nemen die vaak niet al te serieus. Maar je moet dit opvatten alsof Jezus het zegt. Wat zegt hij? Hij zegt dat je je moet onttrekken aan iedere broeder die weigert te werken.

30

Luiheid en leven op kosten van de gemeente

Onder uitleggers van 2 Thessalonicenzen bestaat een theorie dat de mensen in Thessalonica dachten dat de dag van de Heere gekomen was, of dat die op het punt stond aan te breken, of zoiets. Daardoor hadden ze zoiets van: 'Nou, waarom zouden we nog werken? We gaan toch meteen naar de hemel, dus we stoppen gewoon en wachten af.' We hebben geen enkel bewijs dat dit is wat er aan de hand was. Sommige mensen leggen het verband gewoon op die manier.

Het lijkt mij dat het gewoon een paar luie mensen waren die graag van de vrijgevigheid van de gemeente leefden. Ze hadden waarschijnlijk liefdemaaltijden, gemeenschappelijke maaltijden voor de christenen, en waarschijnlijk werden er ook goederen gedeeld met de armen en behoeftigen. Sommige mensen besluiten dat het gemakkelijker is om gewoon een van de armen en behoeftigen te zijn en van de gastvrijheid van de gemeente te leven dan zelf hun steentje bij te dragen.

Toen Paulus deze kwestie in 1 Thessalonicenzen 4 besprak, stond dat, zoals ik toen al aangaf, in de context van broederliefde. In vers 9, in 1 Thessalonicenzen 4:9, staat:

Wat nu de broederliefde betreft, hebt u het niet nodig dat ik u schrijf, want u bent zelf door God onderwezen om elkaar lief te hebben.

1 THESSALONICENZEN 4:9

En dan zegt hij in vers 11:

en er een eer in te stellen rustig te zijn en uw eigen zaken te behartigen en te werken met uw eigen handen, zoals wij u bevolen hebben,

1 THESSALONICENZEN 4:11

En:

opdat u op een gepaste wijze wandelt ten opzichte van hen die buitenstaan, en niets nodig hebt.

1 THESSALONICENZEN 4:12

Enzovoort. Het is niet liefdevol om anderen jou te laten onderhouden als je zelf geen bijdrage levert die die ondersteuning waard is.

31

Werken en financiële steun voor predikers

Paulus zei wel dat mensen zoals hijzelf en predikers van het Evangelie het recht hebben om financiële ondersteuning te verwachten, omdat ze een bijdrage leveren die die ondersteuning waard is. Ze verrichten een dienst, net als mensen in elk dienstverlenend beroep, alleen belangrijker dan alle andere. Het is namelijk een geestelijke dienst: geestelijk voedsel geven. Daarom, zei hij, hebben ze het recht om te verwachten dat ze voor hun werk lichamelijk gevoed worden. Ze doen het tenslotte voltijds. Ze kunnen niet voltijds werken en voltijds prediken.

Paulus kon dat wel, omdat hij ongetrouwd was. Hij kon een voltijdbaan hebben. Zoals hij zei, werkte hij inderdaad dag en nacht. De meeste getrouwde voorgangers hebben die mogelijkheid niet. Ze moeten ook wat tijd met hun gezin kunnen doorbrengen. Ze kunnen niet voltijds prediken en voltijds werken. Maar omdat Paulus ongetrouwd was en buiten zijn bediening geen verplichtingen had, kon hij werken. Zoals hij in vers 8 zegt:

‘Dag en nacht.’ Zo deed hij dat. Hij geeft aan dat hij door hard te werken een voorbeeld gaf dat zij moesten volgen.

Jezus deed dat natuurlijk niet. Jezus werkte de eerste dertig jaar van Zijn leven in een werelds beroep, maar daarna leefde Hij van de vrijgevigheid van anderen, toen Hij de laatste drie jaar rondreisde. Er wordt ons verteld over bepaalde rijke vrouwen die Hem

en Zijn discipelen onderhielden. Het belangrijkste hier is dus dat je een wezenlijke, waardevolle bijdrage aan de christelijke gemeenschap moet leveren, en niet alleen van hen moet ontvangen.

De eerste christenen zagen het als een geschikte tijdsbesteding wanneer iemand de gemeente geestelijk voedsel gaf. Maar ook wanneer iemand gewoon buitenshuis geld ging verdienen dat ter beschikking werd gesteld aan het Koninkrijk van God en de gemeente. Beide waren volwaardige beroepen, maar blijkbaar waren er sommigen die niets deden wat hun tijd waard was. Zoals er in vers 11 staat:

Niet dat wij de bevoegdheid niet hebben, maar wij handelden zo opdat wij onszelf voor u tot een voorbeeld zouden stellen om ons na te volgen. Want ook toen wij bij u waren, bevalen wij u dit: als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten. Want wij horen dat sommigen onder u ongeregeld wandelen; zij werken niet, maar zijn bezig met nutteloze dingen. Zulke mensen bevelen wij en sporen wij namens onze Heere Jezus Christus aan dat zij in alle rust aan het werk gaan en hun eigen brood eten. En u, broeders, word niet moe goed te doen. Als iemand niet gehoorzaam is aan ons woord door middel van deze brief, maak hem als zodanig bekend en laat u niet met hem in, opdat hij tot inkeer komt. En beschouw hem niet als een vijand, maar wijs hem terecht als een broeder.

2 THESSALONICENZEN 3:9-15

Paulus beschouwde wat predikers deden wel degelijk als werk. Ik hoorde een verhaal over twee kleine meisjes, kleuters, die aan het spelen waren. De vader van een van hen liep haastig naar de auto om te vertrekken, en het andere meisje zei: 'Waar gaat je papa heen?'

Ze zei: 'O, hij gaat naar zijn werk. Werkt jouw papa dan niet?'

Ze zei: 'O nee, hij is predikant. Predikanten werken niet.'

Maar predikanten werken wel, tenminste, dat zouden ze moeten doen. Paulus zei in 1 Timotheus 5:17:

Laat oudsten die goed leiding geven, dubbele eer waard geacht worden, vooral diegenen die arbeiden in het Woord en in de leer.

1 TIMOTHEÛS 5:17

Paulus beschouwde het dus als arbeid om oudste te zijn, om voorganger te zijn, om leraar te zijn, om apostel te zijn. Arbeiden in het Woord en de leer was waardevolle arbeid. En hij zei dat zij dubbele eer waard geacht moesten worden. In de context bestaat er geen twijfel over dat die eer te maken had met financiële ondersteuning. Hij had namelijk vlak daarvoor in de passage gesproken over het eren van weduwen, waarmee hij bedoelde dat weduwen die werkelijk weduwen zijn, ondersteund moesten worden.

Hoe dan ook, Paulus werkte in beide betekenissen. Omdat hij er genoeg tijd voor had, werkte hij in een baan en verrichtte hij zijn bediening, waarvoor hij recht op ondersteuning zou hebben gehad. De passage die ik zojuist noemde, was 1 Timotheus 5:17. In 1 Korinthe 9:11 tot en met 15 betoogt Paulus dat iedereen die het Evangelie predikt het recht heeft daarvan te leven:

Als wij bij u het geestelijke gezaaid hebben, is het dan te veel als wij van u het stoffelijke oogsten? Als anderen aan dit recht over u deelhebben, waarom wij niet des te meer? Wij hebben echter van dit recht geen gebruik gemaakt, maar wij verdragen alles, opdat wij geen enkele hindernis opwerpen voor het Evangelie van Christus. Weet u niet dat zij die de tempeldienst verrichten, van het heilige eten? En dat zij die steeds bij het altaar verkeren, hun deel ontvangen van de offers van het altaar? Zo heeft de Heere ook met het oog op hen die het Evangelie verkondigen, opgedragen dat zij van het Evangelie leven. Ik heb hiervan echter geen gebruik gemaakt. En ik schrijf dit niet opdat dit mij alsnog ten deel zal vallen, want ik zou liever sterven dan dat iemand mijn roem van zijn inhoud zou ontdoen.

1 KORINTHE 9:11-15

Zijn voornaamste punt in die passage, 1 Korinthe 9:11 tot en met 15, is dat hij de bevoegdheid of het recht heeft om betaling te verwachten voor wat hij doet, hoewel hij ervoor kiest die bevoegdheid niet te gebruiken. Anderen deden dat wel, maar hij koos ervoor dat niet te doen.

Zo zegt Paulus hier ook in 2 Thessalonicenzen 3:9:

‘Niet omdat we daar geen recht toe hebben.’ Dat wil zeggen: de reden dat we geen geld van jullie aannamen en de reden dat we werkten om onszelf te onderhouden, was niet dat we niet het recht hebben om geld aan te nemen, maar om onszelf voor jullie tot een voorbeeld te stellen. En ik denk dat christenen in de bediening vaker zo'n voorbeeld zouden moeten geven. Want volgens mij bestaat zowel binnen als buiten het lichaam

van Christus de algemene indruk dat predikers het om het geld doen. En misschien geldt dat voor sommigen van hen ook. Ik kan over niemand oordelen, maar ik vermoed dat dat voor sommigen van hen waarschijnlijk wel geldt.

Maar wanneer iemand door zijn bediening in zijn levensonderhoud kan voorzien, zullen er altijd cynische mensen zijn die zeggen: 'Nou, hij doet het voor het geld.' De beste manier waarop een christen in de bediening een voorbeeld kan geven, is volgens mij door geen geld te vragen voor wat hij doet. Hij kan nog steeds leven van de vrijgevigheid van de gemeente, maar hij eist dat niet; hij brengt er niets voor in rekening. En hij moet bereid zijn te werken als zijn omstandigheden dat vereisen. Omdat hij voor de bediening geen geld vraagt, moet hij bereid zijn om ergens te gaan werken als hij geen geld krijgt uit vrijwillige gaven of iets dergelijks. Paulus deed dat.

32

Niet willen werken betekent niet eten

Dus gaf Paulus in vers 10 het voorschrift:

Als iemand niet werkt, mag hij ook niet eten.

Dit gaat terug op Genesis hoofdstuk 3, vers 17 tot en met 19, waar de vloek over de man werd uitgesproken dat hij

En tegen Adam zei Hij: Omdat u geluisterd hebt naar de stem van uw vrouw en van die boom gegeten hebt waarvan Ik u geboden had: U mag daarvan niet eten, is de aardbodem omwille van u vervloekt; met zwoegen zult u daarvan eten, al de dagen van uw leven; dorens en distels zal hij voor u laten opkomen en u zult het gewas van het veld eten. In het zweet van uw gezicht zult u brood eten, totdat u tot de aardbodem terugkeert, omdat u daaruit genomen bent; want stof bent u en u zult tot stof terugkeren.

GENESIS 3:17-19

Natuurlijk hebben mensen altijd geprobeerd daaronderuit te komen en manieren gezocht om te eten zonder te werken. Maar Paulus zegt: nee, daar moeten we ons aan houden. We staan nog steeds onder die vloek. Jezus heeft ons verlost van de vloek van de wet, maar niet van de vloek van de hof van Eden. Die vloek blijft van kracht totdat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde komen.

En daarom moeten we erkennen dat onze eigen zondigheid deze vloek over ons mensengeslacht heeft gebracht: dat we hard moeten werken om in leven te blijven. En iedereen die probeert te eten zonder te werken, probeert zijn verantwoordelijkheid als mens en als christelijk lid van de christelijke gemeenschap te ontlopen. En hij moet niet onderhouden worden. Onder die omstandigheden mag hij niet te eten krijgen. Nu betekent dat niet: als hij niet kan werken. Het betekent: als hij niet wil werken.

33

Gemeentetucht als liefdevolle terechtwijzing

En over degene die weigert te werken, zegt Paulus:

Gooi hem eruit.

Hij zegt in vers 6:

Houd afstand van hem.

In vers 14 zegt hij:

Niet dat wij de bevoegdheid niet hebben, maar wij handelden zo opdat wij onszelf voor u tot een voorbeeld zouden stellen om ons na te volgen. Want ook toen wij bij u waren, bevalen wij u dit: als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten. Want wij horen dat sommigen onder u ongeregeld wandelen; zij werken niet, maar zijn bezig met nutteloze dingen. Zulke mensen bevelen wij en sporen wij namens onze Heere Jezus Christus aan dat zij in alle rust aan het werk gaan en hun eigen brood eten. En u, broeders, word niet moe goed te doen. Als iemand niet gehoorzaam is aan ons woord door middel van deze brief, maak hem als zodanig bekend en laat u niet met hem in, opdat hij tot inkeer komt. En beschouw hem niet als een vijand, maar wijs hem terecht als een broeder.

2 THESSALONICENZEN 3:9-15

Het is net als een kind terechtwijzen en bestraffen. Je bestraft een kind niet omdat je niet van het kind houdt. Je bestraft een kind omdat je wel van het kind houdt. Je doet iets wat tegen zijn wil ingaat en wat het liever niet zou willen, maar je doet het juiste voor zijn bestwil.

En wat hij zegt, is dat bepaalde mensen in opstandigheid en zonde leven en toch de voordelen van de christelijke gemeenschap willen hebben. En er zijn voordelen aan de christelijke gemeenschap, zonder enige twijfel. En ze willen met één been in de wereld en met één been in het Koninkrijk blijven staan. En zolang de gemeente dit tolereert en hen financieel helpt en het goedkeurt en hen onderhoudt, ook al weigeren ze zich als christenen te gedragen, geeft de gemeente hun de verkeerde boodschap. Want zolang deze mensen nog aan de wereld vasthouden, zijn ze nog niet behouden.

Deze mensen zullen een verkeerde indruk krijgen als de gemeente zegt: 'Goed, je bent een van ons', terwijl ze dat niet zijn. Ze zullen een vals gevoel van zekerheid krijgen. De gemeente handelt veel liefdevoller door te zeggen: 'Luister eens, je moet je keuze

maken. De wereld of Christus. Zonde of heiligheid. Je moet een beslissing nemen. Ga je Jezus volgen of je eigen vlees?' En het is liefdevol om iemand voor die keuze te stellen. En de enige manier waarop je dat kracht kunt bijzetten, is door te zeggen: 'Goed, als je in dit geval weigert te doen wat je als christen hoort te doen, dan mag je niet in de christelijke gemeenschap blijven.' Want

Uw roem is niet goed. Weet u niet dat een klein beetje zuurdeeg het hele deeg doorzuurt?

1 KORINTHE 5:6

zoals Paulus zei in 1 Korinthe 5, waar hij het ook over zonde binnen de gemeenschap had. En hij zei tegen hen:

Zet die persoon uit jullie gemeente.

1 KORINTHE 5:13

Iemand uit de gemeente zetten lijkt liefdeloos voor veel mensen die zich tegenwoordig door sentimentaliteit laten leiden. Maar een kind een pak slaag geven lijkt diezelfde mensen ook liefdeloos. Veel mensen hebben nooit begrepen dat liefde niet betekent dat je iemand alles geeft wat hij graag wil. Liefde betekent dat je iemand geeft wat het beste voor hem is. Een kind zal misschien nooit een pak slaag willen krijgen, maar het kan wel het beste voor hem zijn. Een ouder die dat niet wil doen, haat zijn zoon.

Dat zegt de Bijbel. Het is sentimentaliteit, geen liefde, waardoor iemand nalaat een kind terecht te wijzen en te bestraffen.

Zo is het ook sentimentaliteit, geen liefde, waardoor iemand de gedachte afwijst dat sommige gemeenteleden bestraft moeten worden door hen uit de gemeenschap te zetten, zodat hun keuze duidelijk wordt. Je kunt niet allebei hebben. Je kunt óf in de gemeente zijn en je zonde opgeven, óf je zonde vasthouden en de gemeente opgeven. Je kunt niet allebei hebben. Dat is wat hier wordt bepleit.

Als je nog andere Schriftplaatsen wilt waar Paulus over deze kwestie spreekt: we zullen ze niet allemaal bekijken, maar Romeinen 16, vers 17 en 18. Romeinen 16, vers 17 en 18. Paulus zegt tegen hen dat ze moeten letten op mensen die zich ongeregeld gedragen en

verdeeldheid zaaien, en hen moeten mijden. Dat wil zeggen: geen gemeenschap met hen hebben.

1 Korinthe 5, vers 4 en 5, en in hetzelfde hoofdstuk vers 11 tot en met 13. Dat is 1 Korinthe 5:4 en 5, en in hetzelfde hoofdstuk 11 tot en met 13. Het gaat over de man die in zonde leeft met de vrouw van zijn vader, en Paulus zei dat ze zulke mensen uit de gemeente moesten zetten.

Titus 3, vers 10 en 11, gaat er eveneens over dat je iemand afwijst nadat die een paar keer voor zijn zonde is gewaarschuwd. Afwijzen lijkt erop neer te komen dat je zo iemand uit de gemeente zet. Ook deze passage, 2 Thessalonicenzen 3:14 en 15, gaat hierover, evenals Jezus' eigen onderwijs over dit onderwerp in Mattheüs 18. Mattheüs 18, vers 15 tot en met 17, waar Jezus zei:

Maar als uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga naar hem toe en wijs hem terecht tussen u en hem alleen; als hij naar u luistert, hebt u uw broeder gewonnen. Maar als hij niet naar u luistert, neem er dan nog een of twee met u mee, opdat in de mond van twee of drie getuigen elk woord vaststaat. Als hij niet naar hen luistert, zeg het dan tegen de gemeente. En als hij ook niet naar de gemeente luistert, laat hij dan voor u als de heiden en de tollenaar zijn.

MATTHEÛS 18:15-17

Dat heeft ook te maken met gemeentetucht.

Laten we deze laatste paar verzen afmaken.

Moge de Heere van de vrede Zelf u voortdurend vrede geven op allerlei wijze. De Heere zij met u allen. Een eigenhandige groet van mij, Paulus. Dit is een teken in iedere brief. Zo schrijf ik. De genade van onze Heere Jezus Christus zij met u allen. Amen.

2 THESSALONICENZEN 3:16-18

Amen.

Ik geloof niet dat ik nog verder commentaar op die verzen hoeft te geven. Daarmee sluiten we af.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Jesaja 57:1-2
- 2 Thessalonicenzen 1:7-8
- 2 Thessalonicenzen 2:1
- Efeze 2:15
- 1 Johannes 2:22
- 2 Thessalonicenzen 2:7-8
- 2 Thessalonicenzen 2:3-4
- 2 Thessalonicenzen 2:6
- Mattheüs 16:18
- 2 Thessalonicenzen 2:13
- Efeze 2:1
- Markus 9:43-47
- Romeinen 8:29
- 1 Petrus 1:2
- Filippenzen 2:12-13
- 1 Petrus 1:5
- Romeinen 8:1
- 1 Thessalonicenzen 5:8
- 1 Thessalonicenzen 5:9
- Romeinen 8:2
- Romeinen 8:24-25
- Hebreeënen 11:1
- 2 Thessalonicenzen 2:14
- 2 Korinthe 4:17
- Romeinen 8:18

- 2 Thessalonicenzen 1:10
- 2 Thessalonicenzen 1:12
- 2 Thessalonicenzen 2:15
- 2 Thessalonicenzen 3:6
- 2 Thessalonicenzen 3:7
- 2 Thessalonicenzen 2:15-17
- 1 Thessalonicenzen 4:18
- 1 Thessalonicenzen 5:11
- 1 Thessalonicenzen 4:11
- 2 Thessalonicenzen 3:1-3
- Johannes 17:15
- 2 Thessalonicenzen 3:4-5
- Mattheüs 23:23
- Jesaja 40:3
- 2 Thessalonicenzen 3:6-7
- 2 Thessalonicenzen 3:8-9
- 2 Thessalonicenzen 3:10-15
- 2 Korinthe 2:10
- 2 Korinthe 5:20
- 1 Korinthe 14:37
- 1 Thessalonicenzen 4:9
- 1 Thessalonicenzen 4:12
- 2 Thessalonicenzen 3:9-15
- 1 Timotheüs 5:17
- 1 Korinthe 9:11-15
- Genesis 3:17-19
- 1 Korinthe 5:6
- 1 Korinthe 5:13
- Mattheüs 18:15-17
- 2 Thessalonicenzen 3:16-18

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.